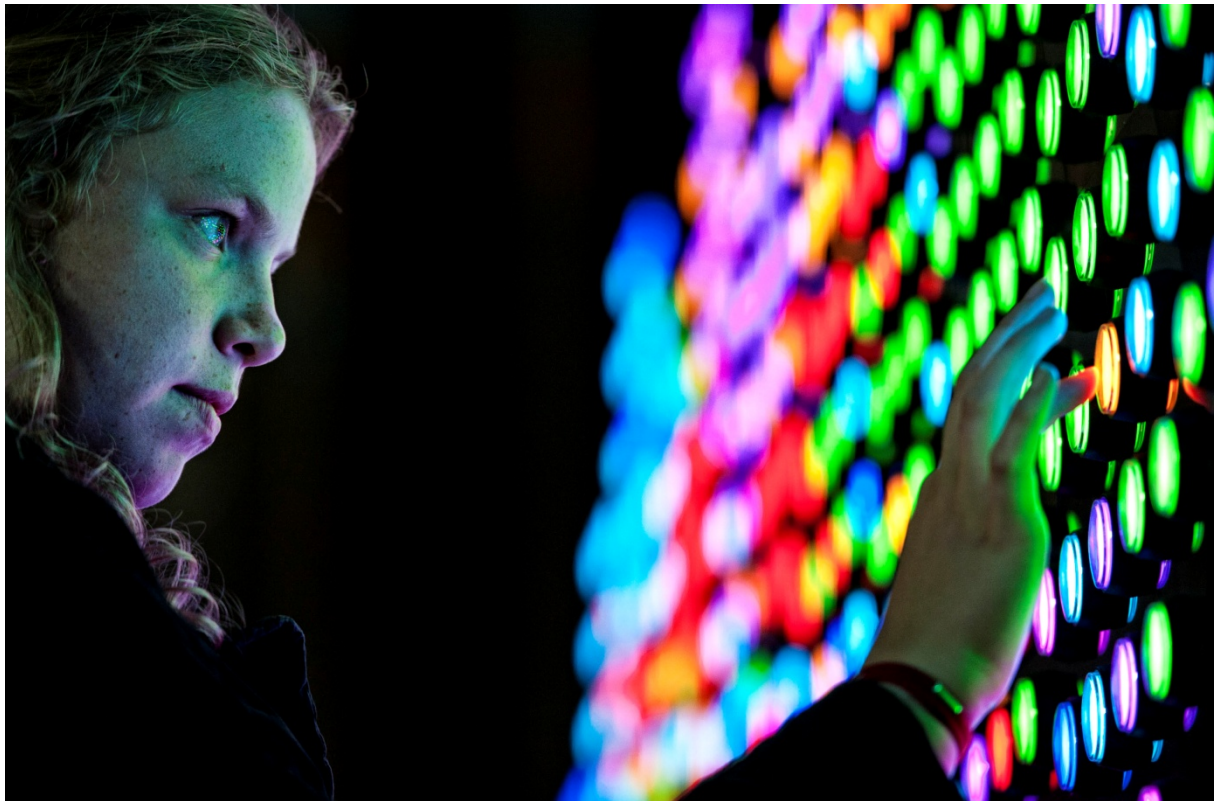

Enschede, stad met meest innovatieve festival van Nederland

Inhoudsopgave:

Algemeen:

Centrale functie en rol PLANETART Enschede.

+ samenwerkende instellingen liften mee op het netwerk van PLANETART.

Tevens meerwaarde PLANETART Amsterdam.

Doelstelling PLANETART Amsterdam

Diverse internationale presentaties

1. welke activiteiten ontplooid:

- organisatie evenementen

- educatief

- lezingen en presentaties aan internationale mediafestivals

- Noorderhagen 11

2. Welke actieve contacten/netwerken (instituten/instellingen/organisaties)

3. deelname Enschedese, Nederlandse en buitenlandse kunstenaars bij PLANETART

4. Wat heeft het opgeleverd

6. Wat is geïnvesteerd

7. Deelname vrijwilligers - niet verkapitaliseerde inzet

8. Fondsenwerving en bijdrage derden incl media

9. Organisatie promotie en accent op Enschede-promotie

10. Doelgroep

11. Recensies

12. Financieel

We maken allemaal deel uit van een nieuwe sociale omgeving, Multi media neemt een steeds grotere rol in.

Algemeen:

Centrale functie en rol PLANETART Enschede.

+ samenwerkende instellingen liften mee op het netwerk van PLANETART.

Belangrijk in 2011 was dat PLANETART de landelijke innovatieprijs heeft gewonnen als meest Innovatieve festival van Nederland, met de Vervoering in Utrecht en Lowlands in Biddinkhuizen op 2de en 3de plaats.

Daarnaast was PLANETART te zien in Tokyo, Japan, tijdens Japan Media Arts Festival met een presentatie over GGOBOT in Enschede, in symposium over de toekomst van Kunst (vanwege haar expertise als 1 van 's werelds innovatieve festivals), Best of Dutch video-art, vertoond at GGOBOT, nu in Japan, en Multi media performance van Enschedese kunstenaars in Super Deluxe (home of Pecha Kucha), en presentatie en invasie van SNDRV, die wereldwijd wordt aangewezen als 1 van de pioniers op gebied van Augmented Reality, en regelmatige GGOBOT kunstenaar).

Daarnaast was directie van PLANETART initiatiefnemer, subsidieaanvrager en producent van Twente Biennale (2011: Hengelo). Een 10daagse internationale Biennale die Oost Nederlands talent mixt met internationale topkunst. Met o.a. Banksy, Damien Hirst, Rob Scholte, SNDRV, Edwin Dertien, en een bezoek van de Commissaris van de Koningin, zie verslag <http://2011.twentebiennale.nl/Verslag/VerslagTB11.pdf>

In 2013 zal Twente Biennale plaatsvinden in Enschede.

PLANETART, organisatie voor de Multi media kunst kent diverse belangrijke presentaties en producties voor de stad Enschede:

1. De laatste jaren wordt in toenemende mate activiteiten ook buiten Enschede ontwikkeld, zowel in Nederland als in het buitenland, met diverse Enschedese kunstenaars en kunstconcepten, met o.a. studenten van de AKI, UT en Saxion. PLANETART krijgt dan regelmatig (gedeeltelijke) ondersteuning van bv Mondriaanstichting of Nederlandse **Ambassade**. Tijdens zo'n bezoek probeert PLANETART extra aandacht te besteden aan goede perscommunicatie met de media afdelingen van zo'n festival en met landelijke **kranten**, om Nederland en stad Enschede extra onder de aandacht te brengen.
2. Ook in de stad zelf kent PLANETART **pioniersrol** door het ontdekken en het inbrengen van jong en vernieuwend talent vanuit de hele wereld naar Enschede toe. PLANETART vervult hier duidelijk een pioniersrol, waarbij later door gevestigde instituten uit de regio en de stad gebruik wordt gemaakt van deze expertise en vooronderzoek en op deze manier leidt tot een innovatie stad op het gebied van actuele hedendaagse beeldende en mediakunst. Voorbeelden: Diverse exposities bij AkkuH, 21 Roozendaal, TETEM, Concordia met werk van kunstenaars die al eerst bij PLANETART waren te zien. PLANETART kent tijdens GGOBOT enerzijds de Youngblood award, een selectie met het beste werk van graduates aan Nederlandse kunstacademies, anderzijds pakt PLANETART ieder jaar bij Kunstvlaai, Westergasfabriek Amsterdam groots uit (winnaar Kunstvlaai Award 2010). Waar de meeste Nederlandse kunst instellingen aan meedoen. PLANETART bouwt zo een verstevigde landelijke bekendheid op, en kiest voor uitmuntende kwaliteit. Waarin zij ieder jaar bij

Kunstvlaai pagina grote artikelen in NRC en Parool haalt (NRC artikel nog groter van Kunstvlaai met PLANETART foto's en tekst, dan bezoek aan NL van Lady Gaga diezelfde dag). Dat is belangrijk, want zo onderhoudt de "organisatie uit Enschede", de "Tukkers" een uitstekende naam op gebied van innovativiteit en kwaliteit in het landelijk discours. Een artspace in Amsterdam voegt daar nog een versterkende werking aan toe: waar we zien dat mensen denken dat we daadwerkelijk "in de buurt" zijn, wordt de drempel een stuk lager om persoonlijk even af te spreken, plannen door te spreken en uit te werken, en krijgt de directie ook regelmatig opdrachtjes landelijk (hulp aan nieuwe media art festival Oddstream in Nijmegen), lesopdrachten, lezingen, presentaties aan landelijke centra Beeldende Kunst, overleg en advies voor overheden en landelijke uitgaves (o.a. overzichts uitgaves medialabs en festivals door sector instituut Virtueel Platform) en publicaties, zoals boek over PUNK dat in 2011 verscheen: **No Future Nu** van **Leonor Jonker**, uitgegeven door **Lebowski Publishers**, **VPRO** besteedde hier maandenlang aandacht aan, aandacht bij Centraal Museum Utrecht, Galerie de Inkijk (in metrostations Amsterdam), etc. Onderdeel kunst: Atompunk en Steampunk, thematiek van afgelopen GGOBOT edities en visie op kunst werd hierin uitvoerig behandeld. Tevens diverse kleine netwerk-events eromheen. Leonor Jonker, tevens onze tekst schrijver voor Twente Biënnale is ook auteur bij magazine Gonzo circus, haar uitgever heeft innig contact met alle landelijke media, en gaf ons de BANKSY in bruikleen (gratis) tijdens Twente Biënnale. En bekend maakt bemind, je kan ook vaker afspreken, komt elkaar vaker tegen, begrijpt elkaars belangen beter, en bouwt toekomst projecten soepel op.

3. **Universiteit Twente** lift ook mee op de contacten van PLANETART, de nieuwe UT vakgroep **Creative Technology**. Per begin 2011 werd de relatie met CreaTE verstevigd met directie PLANETART als universitair docent. Ieder jaar melden zich steeds meer studenten bij de opleiding, en de opleiding presenteerde het project "Google Birth" op diverse **wetenschappelijke symposia over de wereld**, ontwikkeld door studenten onder begeleiding van PLANETART, voor GGOBOT 2011. In 2012 is het aantal studenten aan de opleiding verveelvoudigd, en worden er meer dan **10 keer zoveel** projecten ontwikkeld voor GGOBOT. Inmiddels hebben landelijke organisaties als **Cinekid** en **SETUP** reeds hun **interesse** getoond voor deze werken.

UNIVERSITEIT TWENTE.

4. PLANETART wordt diverse malen ingezet als gast curator en adviseur bij exposities en festivals. Andere voorbeelden van kunstenaars die PLANETART inbracht in het cultuur netwerk in Twente zijn Rosa Menkman (na GGOBOT werd zij moderator bij **Transmediale**, 1 van de grootste digitale cultuur festivals in Europa, ze zal in 2012 weer meedoen bij PLANETART, en gaf in 2011 rondleidingen in de artspace van PLANETART en uitleg over PLANETART tijdens netwerk events van institute of Network Cultures die plaatsvonden in Trouw/DeVerdieping (zoals VideoVortex), aan de overzijde van onze artspace in Amsterdam). Daar hebben we samengewerkt, in het organiseren van events, zoals Rode Loper, de Balie, STEIM (instituut voor audio kunst), INI, Canvas, Trouw, rondleidingen vanuit Trouw tijdens VideoVortex (van Institute of Network Cultures van Hogeschool van Amsterdam). Andere kunstenaars die PLANETART introduceerde in Twente zijn: Floris Kaayk (zie De Wereld Draait Door), Marc Bijl, Semiconductor, Domnitz & Gelfand, Tom Verbruggen aka Toktek, Angelo Vermeulen, Gijs Gieskes, DrifterTV, Jaap de Vries, en

diverse net afgestudeerd kunstacademie talent, zoals Maaïke Brautmeier, Bonno van Doorn, Floris Bovee, Zorro Feigl, Kirstin Wilmink (hierna aangekocht door o.a. AkkuH) en in de collectie opgenomen van galerie van Ella Buzo: Cabinodd, dat geldt ook voor Mr. Sauli, Paul Hoogeboom en Yehudit Mizrahi. Philip Boettger, etc. Tevens was PLANETART als eerste Nederlandse kunstenaarsinitiatief op de Stubnitz, met Twentse kunstenaars. De Stubnitz, een voormalige Sovjet haringkotter dat nu een drijvend hip multimedia platform is, bekend van bijv Rotterdam culturele hoofdstad, en een paar jaar in Amsterdam als 1 van de hippe hotspots.

Daarnaast werd GGOBOT afgelopen jaar voor het eerst genoemd als zijnde de nieuwe Incubate, de plek voor vernieuwende elektronische muziek: Eclectro.nl / Monofobia.com: "Incubate was de plek voor Experimentele Electronica. Nu is het als een hippie die een kantoorbaan heeft gevonden. Gogbot is de plek waar het in Nederland te doen is."

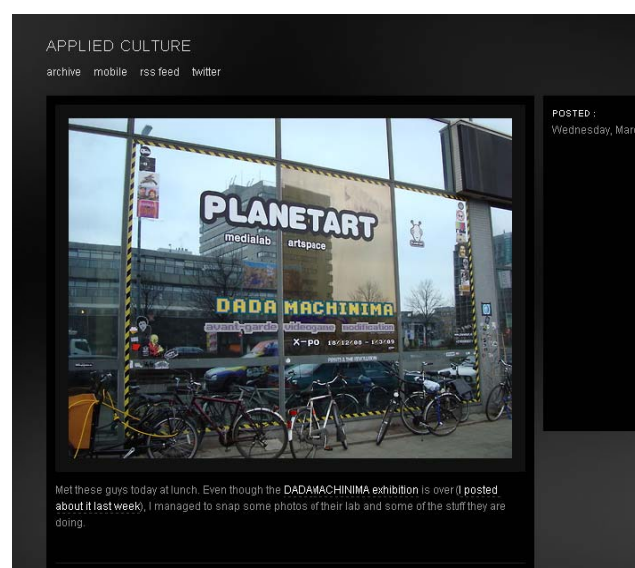
5. Steeds meer wordt in Enschede PLANETART waardering uitgesproken. Waar PLANETART altijd voortrekker was op gebied van Multi mediakunst en vernieuwende actuele, hedendaagse kunst, is ze met haar activiteiten en het GGOBOT festival doorontwikkeld tot een van de belangrijkste kunst-instellingen van Nederland. GGOBOT wordt genoemd tot een van de grootste Multi media art festivals van Nederland, en tijdens de Kunstvlaai 2010, waar de meeste Nederlandse kunstenaarsinitiatieven en master kunstopleidingen aan deelnamen, won PLANETART de Kunstvlaai-award voor de beste bijdrage.

Ook in promotioneel opzicht verbindt de stad Enschede zich steeds meer aan MTV spendeerde een heel item als preview van het GGOBOT festival 2011. En diverse media weten steeds vaker GGOBOT te vinden, en vragen om input, zoals VPRO gids, KLM's Holland Herald, AVRO vraagt PLANETART regelmatig om tips bij een bepaald thema van Kunst-uur, Kunstbeeld was media-partner van Twente Biennale 2011, etc.

Tevens meerwaarde PLANETART Amsterdam.

In de volledig door Urban Resort gesponsorde expositieruimte: PLANETART artspace/medialab in de entreehal van het Volkskrantgebouw Amsterdam, is vooral een preview van GGOBOT, onderzoeksprojecten van GGOBOT, tryouts van GGOBOT en Twente Biennale en "The best of.." te zien, van festivals die je in volledigheid in Enschede kunt bezoeken. Als teaser, en losse expo's, tevens worden videoregistraties van Enschede vertoond op o.a. de 42" beeldschermen (PLANETART heeft 11 van deze 42" schermen autonoom verdiend met een kunststopdracht), die tijdens GGOBOT toch niet worden gebruikt en zo optimaal worden ingezet.

Daarnaast is er structurele samenwerking met AKI studenten uit Enschede in het landelijk professioneel netwerk, via mogelijkheden platform in de vorm van Medialab/ Artspace PLANETART in

entreehal Volkskrantgebouw Amsterdam, creatieve broedplaats, straat uitgeroepen door New York Times als hipste plek. Overkant Club Trouw, met de Verdieping, waar regelmatig internationale netwerkevent van Hoge School van Amsterdam, evt i.s.m. Institute of Networkcultures plaatsvinden, en ook diverse expo's en festivals zoals Fiber, waar PLANETART een strategische goede locatie heeft. 1000den bezoekers rijden dagelijks over de Wibautstraat, langs de opvallende gevel waar videokunst icm gevel-art wordt vertoond, en de letters PLANETART in koeienletters op de gevel staan.

Het landelijke netwerk dat meer knooppunten biedt in Amsterdam uitte zich in 2008 door meer zichtbaarheid van de kwaliteit en Twentse presentaties van PLANETART, wat o.a. leidde tot een vergrote zichtbaarheid en diverse internationale waarderingen en uitnodigingen. Zie ook de 5 punten hierboven.

Doelstelling PLANETART Amsterdam: In plaats van ons vooral te richten op het ontwikkelingen van vernieuwende tentoonstellingsconcepten zal de nadruk liggen op een creatieve wisselwerking en synergie.

In 2011 vonden er diverse internationale presentaties plaats:

PLANETART onderscheidt zich in Nederland van andere Multi media organisaties door haar pionierende concepten met betrekking tot thematiek, het publieksbereik en het gratis aanbieden van internationale kwaliteitskunst voor een breed publiek in de openbare ruimte van het stadscentrum. GGOBOT bijv. onderscheidt zich tevens door een programma aan te bieden met internationaal vernieuwende multimedialkunst, in combinatie met een uitgebreid muziekprogramma waar de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van de elektronische muziek uit L.A., Berlijn en Londen worden gepresenteerd. Niet in de laatste plaats onderscheidt PLANETART/GGOBOT zich van andere festivals zoals STRP, DEAF en Lowlands, doordat het werkt met een actuele thematiek die maatschappelijk relevant en actueel is.

PLANETART zet vernieuwende thematiek neer (kijk nu bijv eens in de winkel en film hoe een indertijd nieuw thema als Steampunk volledig lijkt ingeburgerd te zijn in de populaire jongerencultuur). De thematiek wordt regelmatig opgepakt door bv vorige editie een film over Singularity en regelmatig omschrijvende artikelen in VPRO gids, KLM Holland Herald, NRC, etc. Nieuwe ontwikkeling van thema's zoals ATOMPUNK, over de culturele periode rondom de jaren 50, start van de koude oorlog, waarin techniek werd ontwikkeld als destructief, maar ook als vernieuwing (bv atoomtechnologie). De diverse projecten van PLANETART werden verder opgepikt door duizenden weblogs, culturele agenda's van de grootste landelijke dagbladen, afstudeerprojecten van o.a. Hogeschool van Amsterdam, samenwerkingen met tal van andere scholen (AKI, Universiteit Twente, Saxion Hogescholen, Rietveld kunstacademie, Sandberg masteropleiding, Frank Mohr Insituut Masteropleiding, Design Academy Eindhoven, VU Universiteit, Hogeschool van Amsterdam, diverse

nieuwe media vakgroepen aan landelijke scholen), etc. Het maakt de combinatie van deze drie onderscheidende factoren dat het PLANETART presentaties een uitzonderlijke beleving betekenen op het terrein van kunst en cultuur in Nederland. Bovendien wordt PLANETART jaarlijks gevraagd door diverse internationale organisaties om een verslaglegging van dit unieke concept te presenteren op de meest toonaangevende festivals en deelname aan symposia op gebied van Multi media kunst, presentaties, netwerkbijeenkomsten, zoals in 2011 Japan Media Art Festival, Virtueel Platform sectoroverleg, diverse edities van ISEA Dortmund, Artpie Istanbul, International Symposium on Electronic Art in Singapore, tevens in Yogyakarta, Indonesië: Cellsbutton#02. Tevens tijdens het internationale Toshare festival on digital art and culture, in Turijn, Italië, interationaal filmfestival Moskou, T&P St Petersburg, Bangkok filmproductie voor WorldExpo Shanghai, Transmediale Berlijn, etc etc. Verder heeft PLANETART voor Twente Biennale een enorm internationaal netwerk in gang gezet voor een editie die in 2013 in Enschede gaat plaatsvinden (bij editie 2011 kende Twente Biennale een mix tussen internationale topkunst en Oost Nederlands talent, zoals Banksy, Filip Jonker, Damien Hirst, Paul Klotz, David Cerny, etc, met diverse uitgebreide reportages in diverse dagbladen).

Recentelijk werden uitgebreide presentaties verzorgd in Japan, met kunstenaars uit Enschede, net op tijd terug voor de ramp (zie speciale verslag in bijlage. Geen bijlage? Kijk op: <http://2010.gogbot.nl/verslag/JapanVerslag11.pdf>).

Sinds de start van onze nieuwe expositie is het Volkskrantgebouw met tegenover het Trouwgebouw uitgeroepen door de New York Times als hipste plek van Nederland, PLANETART artspace/medialab is 1 van de 3 openbare ruimtes in deze beide gebouwen en bevindt zich in de centrale hal van het Volkskrantgebouw.

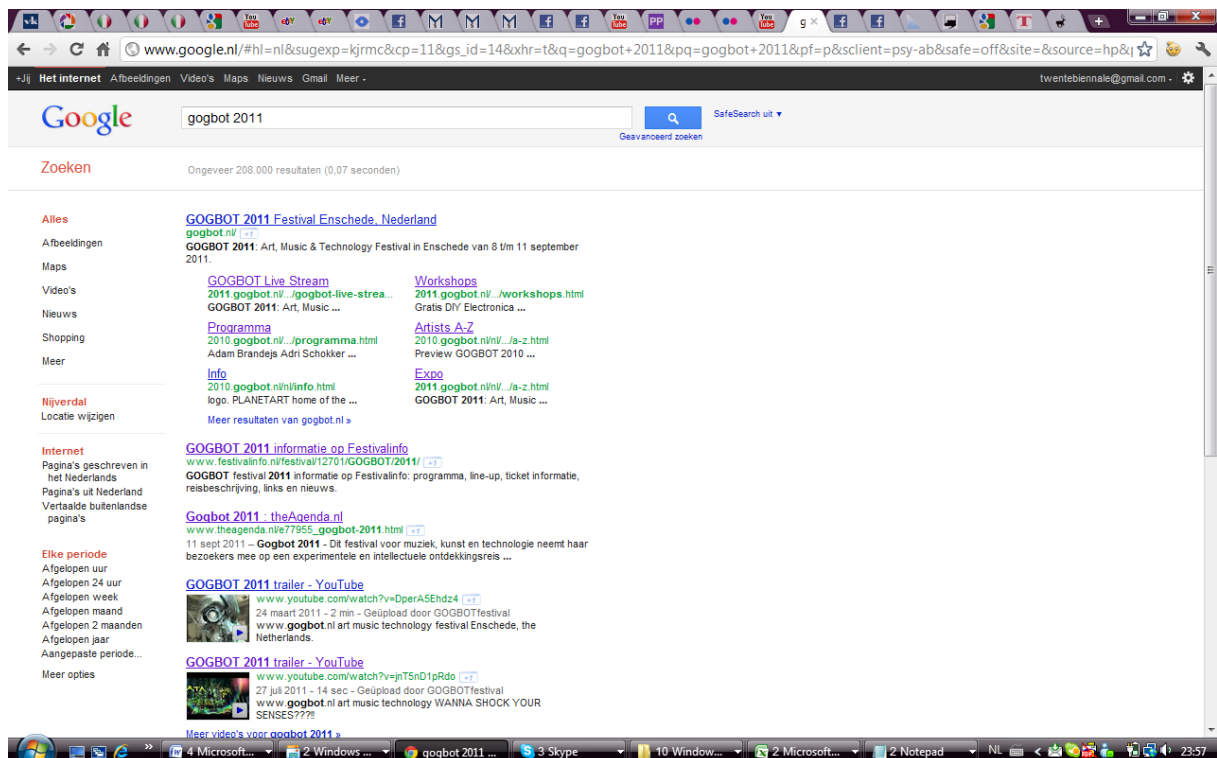
- **Google: GOGBOT 2011 levert 208.000 resultaten op (in vergelijking: Grenswerk levert 55.000 resulaten op, Deventer op Stelten: 26.300, TwentseWelle 65.400, gegoogled in okt '11).** En er wordt gelinkt door diverse vooraanstaande weblogs en websites, zoals diverse

muziek, sci-fi, life-style, kunst, uitagenda's, etc. O.a. ELLE, Red, Reload, FOK, Musicfrom, Djguide, LiveXS, Conrad, VillaVPRO en vooral de vele, vele bezoekers die ieder jaar weer betrokken en enthousiast worden en foto's en filmpjes op online fora uploaden en delen.

- Aantal hits op de GOGBOT.nl website was 31.286 hits per dag (aantal plaatjes en filmpjes dat werd bekeken), en ruim 1000 unieke bezoekers per dag. (periode sept 2011).

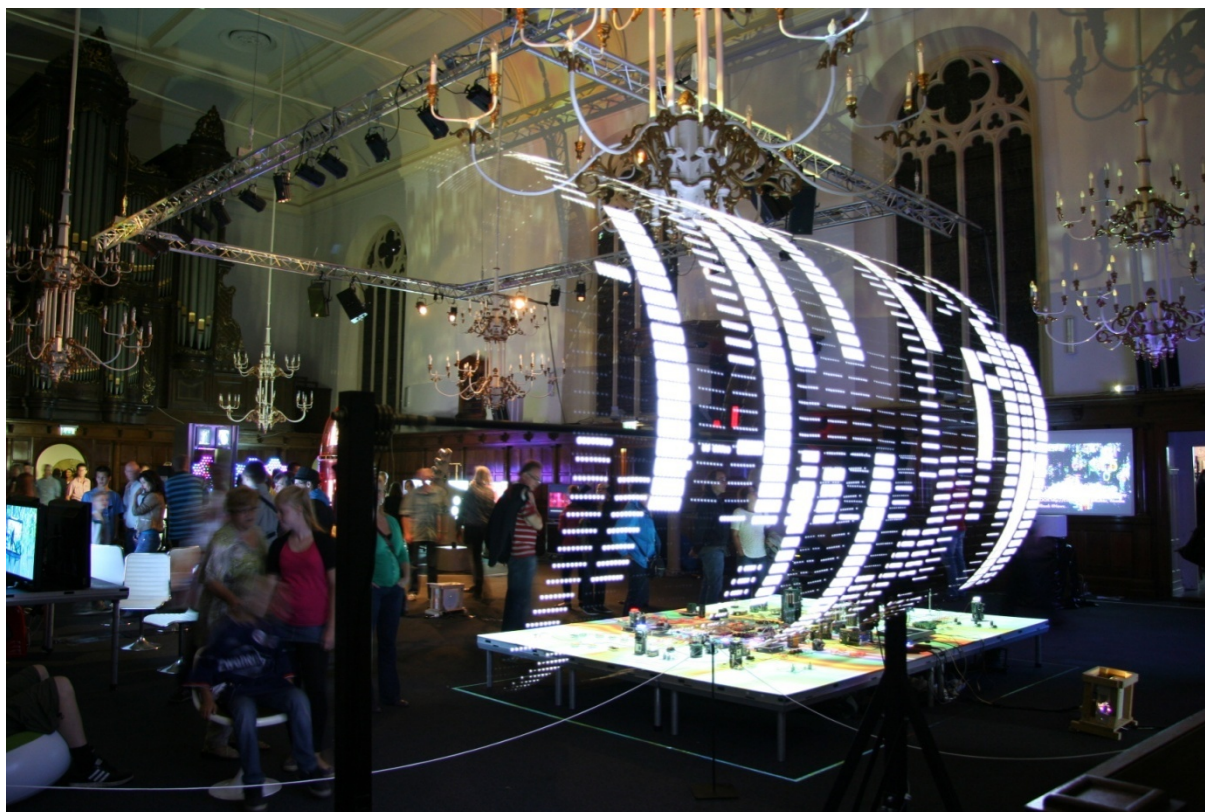
- *GOGBOT.nl kende tijdens het festival:
30.361 unieke bezoekers, die 109.899 pagina's bezocht hebben op de website. En bijna een miljoen bestanden op GOGBOT.nl zijn opgeroepen vanuit andere websites.*

- Googlen op PLANETART Enschede levert 94.200 resultaten op (juli 2012), TwentseWelle Enschede 48.900 (juli 2012). Dan vindt Google alleen de artikelen met zowel het woord PLANETART als het woord Enschede. (Grenswerk Enschede: 13.900, AkkuH Hengelo: 34.500).

Kortom, Enschede wordt internationaal door PLANETART op een internationaal toonaangevende wijze op de kaart gezet met innovatieve presentaties wereldwijd.

De Grote Kerk en Oude Markt te zien tijdens presentaties op internationale symposia en festivals.

Organisatie promotie en accent op Enschede-promotie

Bij al onze presentaties geven wij duidelijk aan dat wij een organisatie zijn die haar basis, kantoor en groot deel van haar activiteiten in Enschede heeft. PLANETART maakt zich juist sterk door samenwerking met instituten op gebied van onderwijs en technologie in de stad Enschede. Enschede is een stad met innovatie, technologie, kunst en bijzondere architectuur en stedenbouw, muziek, conservatorium, we noemen de markante eigenschappen van de AKI ArteZ en haar geschiedenis, de combinatie van dit onderwijs met de aanwezigheid van een toonaangevende technische universiteit en Saxion hogeschool, etc.

GGOBOT vindt plaats midden tussen de mensen, in het hart van Enschede met haar unieke, middeleeuwse stadscentrum, waar de Oude Markt en haar horeca een bijzondere gelegenheid biedt tot gezamenlijke cultuurbeleving en waar de openbare ruimte een interactief platform biedt voor internationale kwaliteitskunst. Dit concept trekt tevens internationale belangstelling. Zoals de filmacademie die opnames maakte dankzij onze onderzoeksavonden in Amsterdam en daarna op GGOBOT, over Technological Singularity, binnenkort als documentaire op de publieke omroep te zien. We werken regelmatig mee aan producties voor VPRO (zie films Second Life), de naam Enschede wordt dan ook in het discours genoemd. Het winnen van de Kunstvlaai-prijs en een artikel met pagina brede foto in de NRC, terwijl daaronder staat: Lady Gaga optreden valt tegen, is een onuitwisbaar succes.

En in 2011 wonnen we met GGOBOT **de landelijke evenementenprijs als beste innovatieve festival** van 2010, nog voor Lowlands en De Vervoering. Met het succes van de stadscamping en ook de festivalprogrammering noemen jongeren landelijk Enschede steeds vaker als stad waar het gebeurt, waar nieuwe, hippe evenementen plaatsvinden. Dit merken we niet alleen aan de vele blogs en tweets op internet, maar ook steeds meer als persoonlijke reacties van mensen die we elders in het land spreken bij festivals en evenementen:

“GGOBOT uit Enschede, ja dat kennen wel! Dat rulezzz!”

1. welke activiteiten ontplooid:

- organisatie evenementen

Kort:

Foto's, zie www.flickr.com/planetart

- Expo Enschede, Maria Zendrera Rietveld graduate, winnares GGOBOT Youngblood 2011
- Grenswerte project Oszilatorinnen Nederlands-Duits vriendschapsproject, presentatie MAC Berlijn en Pop 'n' Rockmuseum Gronau.
- Best of GGOBOT highlights: Sekitani (J) bij PLANETART expo in Amsterdam
- Best of Twente Biënnale: Richard Kern bij PLANETART expo in Amsterdam
- Olaf Mooij – Punk Trabant: Meest gefotografeerde object van Enschede 2010 en 2011, Noorderhagen: tussen Fabrieksschool en PLANETART.

- Etalagekunst en open-air Cinema Noorderhagen Enschede.
- Deelname Rode Loper festival Amsterdam bij PLANETART, expo, performances en presentaties door o.a. Enschedese kunstenaars.
- Dernier Cri: expo PLANETART Amsterdam en samenwerkingsoverleg in Marseille voor toekomst
- GGOBOT 2011: Volgens diverse kunstbladen (Kunstbeeld, Gonzo) 1 van de grootste media art festivals van Nederland 8 -11 september
- Window + billboard expo: Bettina Gesing en Svenja Hemke (AKI art& crossmedia) Billboards over oude rockers.
- GGOBOT event en expo: organisatie talenten van GGOBOT 2010 presenteren en gastcureren eerste expo in PLANETART Amsterdam
- Boudoir Bizarre: Live optreden van Neverporn girls als PLANETART productie op Kinky party Amsterdam.
- Ondersteuning **The Overkill festival** met apparatuur, televisies, HDscreens, beamers, computers, spelcomputers, internet, etc. Zowel in 2011 waren diverse vrijwilligers uit het GGOBOT team enthousiast zelf projecten op te zetten zoals stadscamping en the Overkill gaming festival en diverse nog volgende projecten.
- Impulsen geven aan locale organisaties zoals dmv presentatie bij PLANETART/GGOBOT van o.a. TKKR_Lab hackerspace Twente, 100% FAT met o.a. Floris Schreuder
- Inhoud geven aan het lesprogramma dmv masterdocentschap aan Frank Mohr Instituut, vakgroep Interactive Media Environments, mast kunstopleiding Groningen
- Netwerkpresentaties o.a. bij Rotary Club Enschede
- Lezing Centrum Beeldende Kunst Den Bosch
- Onderzoek naar samenwerking bij NERdlab Den Bosch (CBK) voor gezamenlijke presentatie in Amsterdam over Games en Robotics.
- Directie van PLANETART is ingehuurd als expo manager tijdens Oddstream, het eerste media art festival van Nijmegen, in culturele broedplaats, industrieel erfgoed de Vasim.
- GGOBOT event/pre-announcement/onderzoeksevent/expo en publicatie: Filtering Failure, leidt tot toonaangevend onderzoek Glitch, versteviging van samenwerking met STEIM (Nederlands grootste instituut voor geluidskunst), en rondleidingen internationale bezoekers van Video Vortex (met o.a. Institute of Network Cultures) als onderdeel van hun programma, performances en presentaties van o.a. Enschedese kunstenaars.

- Twente Biënnale: eindelijk een coole Biënnale (quote: Veronica magazine) met recensies in de meeste grote dagbladen, zie bijlage. Een mix tussen internationaal talent en regionaal talent, waarbij de NRC journalist schreef dat Twentse kunstenaars in kwaliteit zeker niet onderdoen tov hun internationale collega's. Daarnaast presentaties van Utwente, AKI ArtEZ en beste Twentse kunstinstellingen.
- Presentatie Japan Media Arts Festival
- ArtScienceYoungblood: Expo en performances best of talents of GGOBOT 2010 met o.a. AKI afgestudeerde Saygin Soher e.v.a.
- Diverse projecten bij Creative Technology, UTwente, directie van PLANETART officieel in team van deze opleiding.
- Overleg in Praag over uitwisseling evenementen Twente en Praag en andere Europese stad. Eveneens Berlijn, verstevigen netwerk. Biënnale Venetië, kunstenaarscollectieven in Frankrijk, diverse nationale en internationale toonaangevende kunst expo's en festivals.
- Diverse overleggrondes met landelijke media festivals, met NIMK, V2 sectoroverleg, publicatie Virtueel Platform, etc
- Deelname ronde tafelgesprekken advies cultuurbeleid provincie Overijssel 2013-2016
- STEIM workshops en presentaties bij PLANETART Medialab Amsterdam etc..

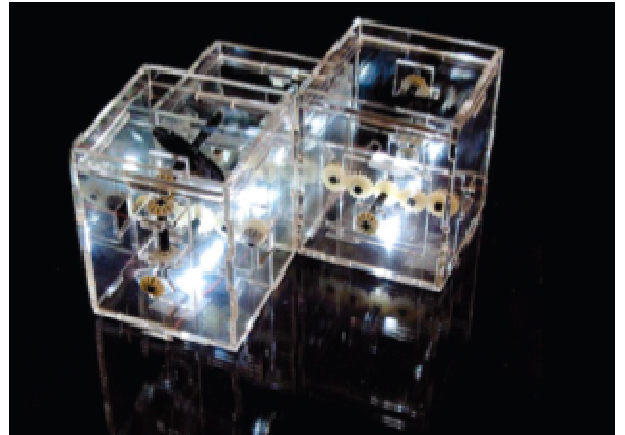

Diverse exposities

ArtScienceYoungBlood

Tentoonstelling 4 dec-20 feb PLANETART, Amsterdam
Renée Hulshoff, Daan Johan, Katarzyna Gajewska, Kees
Klaassen, David Scheidler, Saygin Soher.
Opening za 4 dec. 20-24u live acts: Tess Walkowski, Flo,
Spacebear, DJ Shithead

De deelnemende kunstenaars vertegenwoordigen een
nieuwe generatie die wetenschappelijk onderzoek en
mediakunst verbinden in hun beroepspraktijk. Vanuit
diverse invalshoeken zoals elektronische open source
platforms robotica, wiskunde, digitale videomapping, computer A.I., Interaction design, GPS, worden
creatieve en autonome toepassingen ontwikkeld.

De deelnemende kunstenaars aan ArtScienceYoungBlood zijn de afgelopen jaren afgestudeerd aan
opleidingen als ArteZ Arnhem, Enschede en Zwolle en de KABKV Den Haag. De exposanten zijn in

2008 of 2009 genomineerd voor de YoungBlood
Award, een best-of-graduates project van het
jaarlijkse GGOBOT festival te Enschede, een
productie van PLANETART.

PLANETART, Volkskrantgebouw, Wibautstraat
150 Amsterdam www.planetart.nl
www.youtube.com/watch?v=I_uj_2uFxOk&

Olaf Mooij - Punk Trabant

Doorlopende expo, Noorderhagen
11 Enschede
2010

Meest gefotografeerde object in
Enschede in 2010.

www.olafmooij.nl

(credit foto: Ed Step)

1 oktober – 25 november (na GGOBOT, werk eerder te zien bij GGOBOT)
PLANETART Volkskrantgebouw Wibautstraat 150 Amsterdam
SEKITANI (JP) expositie
Lowbrow + pop surrealism uit Japan

Full color prints in de artspace en videoclips windowexpo 24/7 van de Japanse vormgever en VJ Sekitani Norihiro, afgelopen zomer special guest tijdens het GGOBOT festival. Zijn fotofucks tonen een wereld die de waanzin van de Westerse maatschappij blootlegt. Hij maakte diverse clips voor Maruosa. Beiden verwijzen naar rampen in de Japanse geschiedenis: Hiroshima, en recent, Fukushima. Hun werk visualiseert een maatschappij in de greep van data panic .

<http://www.geocities.jp/sekitani/>

GLI.TC/H 2011

van 3 tot 19 november 2011

**EEN INTERNATIONAAL NOISE && [DIRTY]NEW-MEDIA
EVENT/CONFERENTIE/FESTIVAL/BIJEENKOMST**

- CHICAGO/AMSTERDAM/BIRMINGHAM - pics online:

<http://www.flickr.com/photos/r00s/sets/72157627959577941/with/6402109457/>

Op 11 en 12 november vindt in PLANETART en STEIM (Amsterdam) een uitgebreid programma over GLITCH Art plaats als onderdeel van het internationale New-Media Event GLI.TC/H 2011. Het programma omvat realtime performances, video screenings, workshops, lectures, offline en online panels en een tentoonstelling. Ook onderdeel van deze manifestatie is de presentatie van 'The Glitch moment(um)', een uitgave van het INC, geschreven door Rosa Menkman, visualist, theorica en (o.a. GGOBOT) curator.

Een glitch is 'een moment van storing' dat ieder uit het dagelijks leven kent maar meestal niet positief waardeert. In New-media Art wordt de glitch opgevat als een breekpunt dat nieuwe perspectieven opent. Recente teksten, werken en experimenten in glitch art tonen het potentieel om kritische verbanden aan te geven met onze (steeds meer gemedieerde) digitale cultuur.

De conferentie van 2010 (Chicago/USA) bracht divers samengestelde communities van wetenschappers, kunstenaars en geïnteresseerden uit vele plekken van de wereld bijeen. Zij toonden hun werk, deelden hun ideeën en discussieerden. De uitkomsten van deze gesprekken en connecties zijn in het afgelopen jaar steeds verder ontwikkeld. GLI.TC/H 2011 wil deze glitchy ontwikkelingen een podium bieden door werk te tonen, ideeën te stimuleren en GLITCH te vieren in een niet te stoppen multi-city event, aangestoken door chaotische communities en enthousiaste deelnemers bestaand uit zowel wetenschappers als kunstenaars.

GLI.TC/H 2011 omvat werk van ruim 100 deelnemers uit meer dan 10 landen en vindt plaats in de virtuele ruimte op: <http://gli.tc/h> en in real-space: van 3 tot 6 november in Chicago, US; van 11 tot 12 november in Amsterdam en op 19 november in Birmingham, UK.

GLI.TC/H 2011 is mogelijk gemaakt door de support van 146 donateurs!
<http://www.kickstarter.com/projects/gliitch/glihc-h-20111ditdoit2gather>

// // //

PROGRAMMA:

[Amsterdam, NL]

FRI: Nov 11

@1pm -- Opening + Book Release @STEIM

@2pm -- Lectures Part I @STEIM

@5pm -- GLI.TC/H Screening Program @STEIM

@7pm -- GLI.TC/H Gallery Opening @PLANETART

SAT: Nov 12

@11am -- Lectures Part II @PLANETART

@1pm -- Workshops @PLANETART

@8pm -- Real-time Performances/Executables/Events @STEIM

Voor meer informatie:

<http://gli.tc/h>

<http://glidottcslashh.tumblr.com/>

<https://www.facebook.com/glidottcslashh>

@GLIDOTTCSLASHH [twitter]

26 september – 31 decemberr

Maria Zendrera (Es)

Window eXpo PLANETART Noorderhagen 11 Enschede

Winnaar GGOBOT Youngblood Award best of graduates 2011. <http://mariazendre.org/>

Woman not included 2011

Intervention in the net. Three ads in Marktplaats.nl which photos show a naked woman with the product on sale (an Acer Aspire One blue netbook, a Mac mini and a Roland sampler) two of the ads have been removed by Marktplaats because of erotic content

Hitchhiking project 2010 (with Christo Buschek)

The project "Hitchhiking" consists of making virtual hitchhiking trips without moving out of the artist's studio. By placing a mobile computer installation in the street, connected in video conference, the artist will struggle to reach her destination with the help of passe

PLANETART presents: Anamkhai & Amis "3Destroy Audio Visual Improvisations"

<http://facebook.com/event.php?eid=237742439609870>

± 18:30 VIDEO: - "Les Religions Sauvages" (120 min, 2000-2004) Een productie van de kerk van Le Dernier Cri. (Wordt ook zondagmiddag vertoond om 14:00 u.)

<http://LeDernierCri.org/>

<http://derniercrinews.blogspot.com/>

<https://facebook.com/group.php?gid=60177165488>

<https://facebook.com/groups/173308242741287>

± 21:00 LIVE: - Anamkhai & Amis "3Destroy Audio Visual Improv"

Genre : Experimental / Progressiv / Electronic / Industrial / Down&Up Tempo

<http://anamkhai.com/>

<http://twitter.com/anamkhai>

<http://youtube.com/anamkhai>

<http://myspace.com/anamkhai>

± 23:30 LIVE: Surprise act ...

00:00 EINDE

In het kader van het Rode Loper Festival in Amsterdam Oost:

<http://rodeloper.org/>

<https://facebook.com/DeRodeLoper>

Open Huis in het Oude Volkskrantgebouw

<http://volkskrantgebouw.nl/agenda/rode-loper-festival-het-volkskrantgebouw>

<https://facebook.com/event.php?eid=234352096617618>

<https://facebook.com/event.php?eid=217093641683103>

Netwerkevent in het pand, voor alle huurders, in de locatie van PLANETART:

Presentatie van PLANETART en GGOBOT festival Enschede (vertoonde dia: Grote Kerk Enschede, met versie 6 van wat ooit het afstudeerwerk aan de AKI ArtEZ van Daan Roosegaarde was).

Diverse netwerkborrels en huurders-presentaties, georganiseerd vanuit Urban Resort, mmw PLANETART. Regelmatig door het jaar heen. De creatieve broedplaats biedt huisvesting aan de meest uiteenlopende creatieve geesten, van het organisatie team achter **De PARADE**, tot **Sea Shephard**, etc etc. Unieke netwerkkans in deze creatieve broedplaats. Helaas is het pand regelmatig

onderhevig aan inbraken, juist daarom is het goed regelmatig alles weer open te gooien en elkaar te treffen tijdens netwerk events.

15 augustus – 30 september

PLANETART Volkskrantgebouw Wibautstraat 150 Amsterdam

LE DERNIER CRI (Fr) expositie

LES RELIGIONS SAUVAGES 120 min, stereo, color, 2000-2004

een produktie van de kerk van Le Dernier Cri uit Marseille www.lederniercri.org

in het kader van Linkse hobbies aan de Wibautas een audiovisuele expositie in de Volkskrant: een duizelingwekkende collage van animaties uit alle hoeken van de aardkloot, een joyride voor de ogen en oren, een puur werk van Art Brut, dat de zintuigen en de fantasie niet onberoerd laat: een lelijke, blasfemistische en obscene joyride, met een anarchistische inslag dat de linkse hobbies nog eens links inhaalt op de vluchtstrook van de Wibautstraat.

« THIRTY ARTISTS FROM ELEVEN COUNTRIES HAVE CREATED A QUIRKY , IRONIC MIX OF STYLES IN « LES RELIGIONS SAUVAGES » AND THE FILM IS ALSO A KIND OF HELLFISH JOY RIDE FOR THE EYES THAT IS CLOSE TO ART BRUT AND LEAVES HARDLY ANY FANTASY UNTOUCHED. IT IS NASTY, BLASPHEMOUS AND OBSCENE, AND THE ANIMATION REVEALS IS ANARCHISTIC SIDE... »

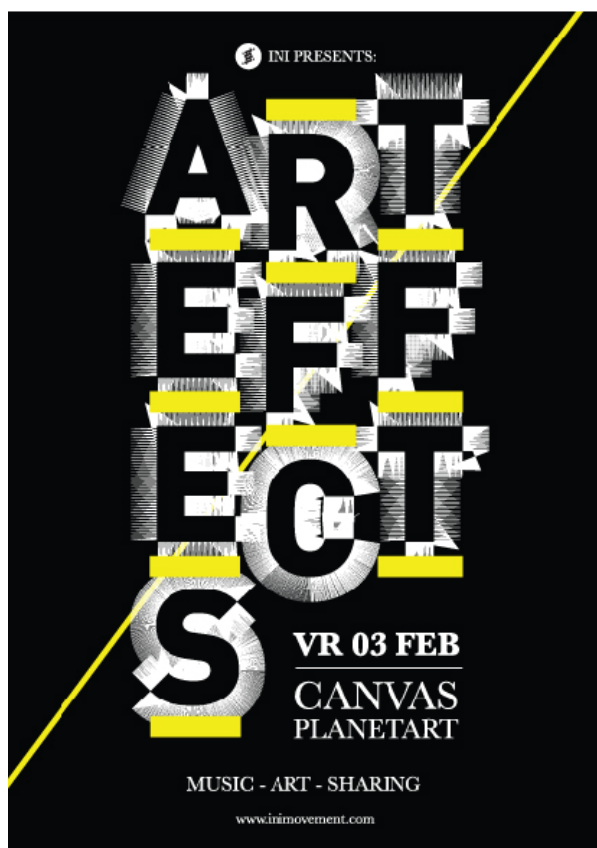
animated segments de :

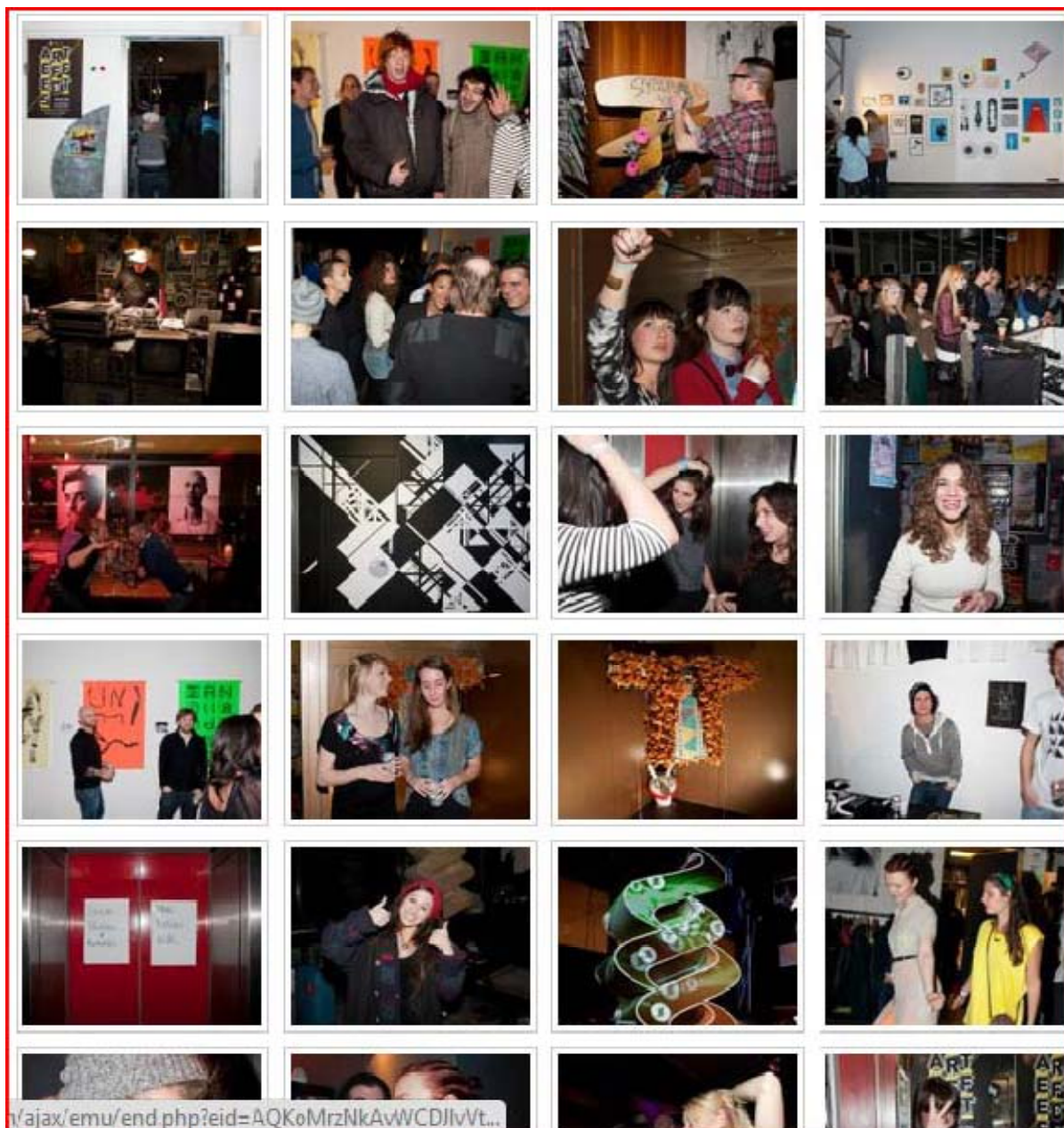
Mathias Lehmann (Fr) / Tochka (Jap) / Mike Diana (Usa) / FTZ (It) / Leyla (Can) / Los Lichis (Mex) / Scott Batty (Uk) / Caroline Sury (Fr) / Fredox (Fr) / Marcel Ruijters (Neth) / Marc Druetz (Fr) / Mischa Good +carmen Gomez (Ch) / Reijo Karkainen (Fin) / Laetitia Brochier (Fr) / Pakito Bolino (Fr) / Blineau Judex (Fr) / Ishiba Daïsuke (Jap) / Stumead (All) / Marco Corona (It) / Raymond Reynaud (Fr) / Valium (Can) / Moulinex (Fr) / MS Bastian (Ch) / Matti Hagelberg (Fin) / Katja Tukiainen (Fin) / Jonathon Rosen (Usa) / Elina Merenmies (Fin) / Nicoz (It) / Nuvish (Fr) / Melted Men (Usa) /quentin faucompré (fr)...

Diverse samenwerkingsprojecten:

Recensies in o.a. VICE magazine.. en posters door de hele stad..
meer foto's:

<http://www.facebook.com/media/set/?set=a.320226298030035.105506.176191542433512&type=1>

<http://www.vice.com/nl/read/arteffects-in-canvas>

Bettina Gesing en Svenja Hemke, op de AKI ArtEZ afgestudeerd in art and crossmedia design.

De titel van Bettinas Gesings werk is 'reality sucks'. Zij laat op soms heel grappige wijze zien dat

reality vandaag sucks en bekritiseert de hedendaagse reclamewereld in tien heel sfeervolle foto's. In een klein boekje heeft Bettina haar beelden samengevat.

Svenja Hemke in tegenstelling vertelt, aan de hand van oude foto's, een verhaal over een groepje rockers, die in de jaren 60 en 70 met hun motoren de wereld in gingen. Svenja Hemke heeft 7 van deze mannen op de 'easy rider foto's' weer opgezocht (een van de mannen is haar vader) en stelt in haar werk verleden en heden tegenover elkaar. 7 Portretten tonen heel sterke persoonlijkheden, oude mannen die hun vrijheid altijd bewaard hebben en zo ver mogelijk non-conform leven. Voor elk man heeft zij een boek ontworpen die zowel het verhaal van het groepje van toen weergeven als ook het leven van de enkele mannen nu.

Bettina Gesing stelt dus in haar werk een probleem aan de orde waar het werk van Svenja Hemke een oplossing voor laat zien.

Noorderhagen 11, Enschede, tot 1 mei 2011

Kinky video en fotografie - Richard Kern (werken zijn na vertoning tijdens Twente Biennale vertoond in solo expo bij PLANETART Amsterdam, en daarna in KunstWerke in Berlijn, locatie van de Berlijn Biennale)

Richard Kern - tentoonstelling video en fotografie - tm 22 juli 2011 - ma-vr 14-17
PLANETART Volkskrantgebouw Wibautstraat 150 Amsterdam

PLANETART toont New York filmer en fotograaf Richard Kern in een solo expositie met een overzicht van zijn oeuvre vanaf de jaren 80. Uit die tijd stammen de rauwe underground en controversiële zwart-wit films die Kern maakte met Lydia Lunch, Henry Rollins en Kembra Pfahler. Bekend werd Kern vooral met videoclipps voor Sonic Youth en Marilyn Manson. Zijn recente werk bestaat uit foto en video werk van jonge meisjes die in sexy poses voor de webcam figureren en masturberen of weet rokend poseren voor de camera. Zijn werk bevat veel subversieve en gewelddadige elementen, en wordt regelmatig aangeduid als kunst, kitsch en of pornografie. Van Kern zijn 9 boeken verschenen en hij is regelmatig fotograaf voor Playboy en Vice Magazine. Het is na de expositie bij Torch in 1994 voor het eerst dat er werk van Richard Kern wordt vertoond in Amsterdam.

www.richardkern.com <http://vimeo.com/23739500> <http://vimeo.com/19580784>

The work of the controversial film maker and photographer Richard Kern is rooted in the counterculture of New York in the eighties and contains many subversive, perverted elements such as violence and pornography. It will be the second time his work is shown in Amsterdam.

Courtesy: KAUNE SUDENDORF GALLERY FOR CONTEMPORARY PHOTOGRAPHY KÖLN

PLANETART is producer of the new Twente Biënnale 12-22 mei with Banksy, Rob Scholte, Damien Hirst, Marc Bijl, Atelier van Lieshout, The Yes Men, moreeeeeee www.twentebiennale.nl

Het PLANETART team met de vrijwilligers en vaste crew deed de productie van Twente Biënnale 2011. Een daverend succes, zie pagina grote reviews in diverse landelijke dagbladen in de bijlage. Met o.a. KUNSTBEELD als mediapartner. Zie bij gedeelte Financiën het overzicht van door ons team binnengehaalde financiën voor het project.

Voor het volledige verslag: <http://2011.twentebiennale.nl/Verslag/VerslagTB11.pdf>

GGOBOT Event and expo --- Alien boy scouts met superhuman 2.0

Drifter TV en 249_K - liveshows en video-clip-installaties – GGOBOT event

za 9 april 20 u toegang gratis

expositie 11-4 t/m 6-5 ma-vr 14-17u

PLANETART Medialab Volkskrantgebouw Wibautstraat 150 Amsterdam

Alien boy scouts bouwen een nieuw superwezen HUMAN 2.0 om de aarde te redden. Oogverblindende visuals en stampende electro van de bekroonde Veejay Nils Mühlenbruch in de wereldpremière van FIX ME UP. In deze nieuwe muziek-video productie zweven deze boy scouts, als DRIFTERS uit de ruimte, in een basecamp in een baan om de aarde. Vandaar uit bouwen ze aan een nieuwe Superhuman om de mensheid te verbeteren en de aarde te redden. Zullen ze hierin slagen of is dit Frankenstein project gedoemd te mislukken? DRIFTER TV presenteert FIX ME UP.

www.drifter.tv

Polo Vreedenburgh presenteert Own, de nieuwste 3D animatie videoclip voor de Nederlandse breakcore en dark-ambient acts Newk en FFF.

Futuristische en stedelijke werelden in verval verschuiven en springen op de breaks, beats en ambient sounds in dit live experiment van Newk en 249_k.

<http://www.myspace.com/newk>

<http://www.myspace.com/fff>

http://www.myspace.com/249_k

director: Polo Vreedenburgh - sound: Newk en FFF - visual ingredients: Martijn Bosgraaf, Lucas van Wijngaartde, Alex van der Meer

Powered by: Amsterdams Fonds voor de Kunst, Stadsdeel Amsterdam-Oost, GGOBOT festival.

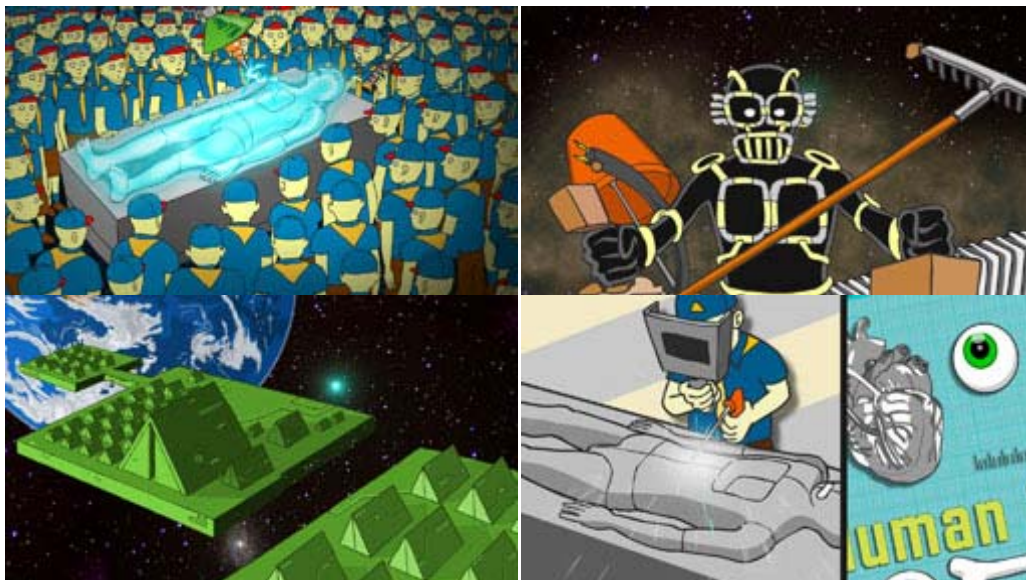
DRIFTER TV presents FIX ME UP

Once again Drifter TV enters the arena with some eye-dropping animations and electrifying sounds. In this new music-video production, alien boy scouts called Drifter are on the brink of creating a new super human being, a HUMAN 2.0 so to speak.

According to these 'alien techno fixers' a better and improved life form is what this world needs!

Hovering above the earth in endless orbit, a drifter basecamp is established to create such a being.

Will they succeed? or is this 'Frankenstein' project doomed to fail, it's up to the public to decide what good this next step in evolution might be...

(DrifterTV presentatie met Lowlands-videocrew van CaptainVideo, trailers en leaders publieke omroep).

Zie ook de aanstekelijke presentatie op deze YouTube filmpjes:

<http://youtu.be/My8iljEz8dY>

<http://youtu.be/8il0no7GFu4>

Boudoir Bizarre:

Live optreden van Regina Thompson (RU) and Simian Switch.

Kinky party met Cyberpunk elementen 26 feb www.boudoir-bizarre.nl

(deze veelbelovende Russische kunstenares was medewinnares bij de Kunstvlaai en spaart haar studiebeurs bij elkaar om in Nederland aan een kunstacademie verder te studeren).

GGOBOT Event: FILTERING FAILURE

Tentoonstelling tm 1 april, ma-vr 14-17 u, gratis toegang

Filtering Failure - In een zich steeds versnellende cultuur waarin 'information overload' normaal is, zijn filters een primaire voorwaarde geworden. We gebruiken ze zowel om open te staan als om ons af te sluiten voor informatie.

Filters zijn overal. Maar, we worden ons pas bewust van hun aanwezigheid op het moment dat ze ontbreken of wanneer een filter niet aan onze verwachtingen voldoet. De expositie Filtering Failure onderzoekt de (relaties tussen) de begrippen 'filtering' en 'failure', hun werking en op welke manier deze in (lo-fi) digitale kunst opnieuw gebruikt en uitgevonden worden:

een onderzoek naar hoe 'filtering' en 'failure' naast elkaar functioneren of juist hoe deze processen elkaar beïnvloeden.

Filtering Failure is gecureerd door Julian van Aalderen en Rosa Menkman.

Deelnemende kunstenaars: Paul Davis (US/UK) Gijs Gieskes (NL) Nullsleep (US) Jon Satrom (US) Notendo (US) No-carrier (US) Karl Klomp (NL) Jodi (NL/BE) Videogramo (ES) Benjamin Gaulon (IR/FR)

Filtering Failure is een initiatief van PLANETART en GGOBOT in samenwerking met Rosa Menkman en Julian van Aalderen.

Powered by gem. Enschede, BlackLabel Records & Eurotrash Brewery
screenings by:

C-Men (Julian van Aalderen + Sjors Trimbach + Edwin van Aalderen), VJ Shithead (Kees de Groot)
live Friday Febr 25 2011 20 h:

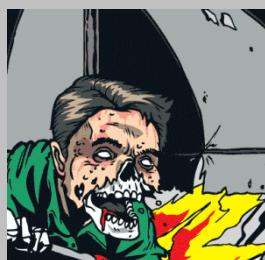
Regina Thompson (Ru) + Simian Switch (freakshow + live audio) www.myspace.com/simianswitch

SID lords (C64 + 8bit audio) www.blacklabelrecords.org

Eustachian (US) experimental/metal/trash www.myspace.com/eustachian

Occult Wining Sluts (B) <http://ows.freeshell.org>

PLANETART, Volkskrantgebouw, Wibautstraat 150 Amsterdam www.planetart.nl

Zie ook uitgebreid verslag van deze expo in de vorm van een filmpje op http://youtu.be/km90w_C9xeo

Aike Lütkemöller window expo Noorderhagen 11 Enschede

- "Little light lamping"

WALLOFFOFFENSE.COM 28 mei - 21 januari
Noorderhagen 11, Enschede. Etalage cabines en Beamer at special nights.

WALLOFFOFFENSE.COM 28 mei - 9 juni
@PLANETART/Volkskrantgebouw Amsterdam

tevens te zien bij www.twentebienneale.nl

WALLOFFOFFENSE.COM (illustrated)
door Anne-Jan Reijn

In samenwerking met PLANETART vormt kunstenaar Anne-Jan Reijn de gevel van het oude Volkskrant gebouw twee avonden om tot een spreekbuis ter deconstructie van de termen die het politieke debat de afgelopen jaren hebben beheerst.

Reijn haakt met dit project in op de huidige politieke en ethische discussies rond politieke incorrectheid en de wijze waarop autoriteiten en het individu omgaan met controversiële thema's en taal.

Walloffoffense.com is een website waar mensen politiek incorrecte woorden kunnen invullen. Voor dit project gebruikt hij de website database in combinatie met illustratieve beelden in een onderzoek naar de wijze waarop wij nieuwe betekenissen toewijzen aan combinaties van bestaande symbolen en taal.

Bezoekers kunnen op walloffoffense.com zelf hun politiek incorrecte woorden intypen, op de projecties worden die geassocieerd met de eerste google images resultaten. Met live stream tijdens de avonden.

28 mei Opening 21.30. Gevelprojectie met video van Wayne Horse, Bewegung Nurr en Viola van Alphen

21.45 een nintendo DS performance van Plieuw

22.00 START DE GEVELPROJECTIE WALLOFFOFFENSE.COM

29 mei Vanaf 21.30 uur gevelprojectie

28 mei - 9 juni Expositie in PLANETART Medialab / Artspace
tot 31 december te zien aan de Noorderhagen, Enschede.

Oddstream – juni 2011

Directie van PLANETART was ingehuurd door ODDSTREAM, het eerste media art festival in Nijmegen, met aspiraties een nieuwe Lowlands te worden. Oddstream vond plaats in Vasim, industrieel erfgoed en grootste culturele broedplaats van Nijmegen. De directie van PLANETART is hierbij betrokken vanwege haar ervaring en expertise, bovendien bleek het een vruchtbare samenwerking en versteviging van de banden. De beste mensen uit het team van Oddstream zijn komen helpen bij GGOBOT bij o.a. videotechniek, opbouw, Facebook promotie, filmdocumentatie, en is zelfs een Oddstream medewerker in Enschede gaan wonen. Het was zeer bijzonder om van heel dichtbij en in alle vertrouwen het interne organisatieproces van een zuster-festival mee te maken. Er was wederzijdse transparantie in financiële en (landelijk- en Europese) fondsenwervende organisatie. Naast de zuster-overleggen en adviezen die we reeds met andere festivals zoals STRP hebben, was de samenwerking met de organisatie van het expo team van Oddstream zeer intensief en vruchtbaar. Let

op: PLANETART heeft geen invloed gehad op het programma, alleen bij de uitvoering en organisatie en heeft gedurende een week meegeholpen met opbouw en diverse werkzaamheden en adviezen.

Werkbezoek aan Praag, Tsjechië. In overleg met een van Tsjechisch meest beroemde kunstenaars: David Cerny, over toekomstige mogelijkheden Twente Biënnale in o.a. Praag of andere activiteiten met Europese ondersteuningsmogelijkheden.

GGOBOT Event:

Japan Media Arts Festival, [Tokyo](#)

Feb 1-7 presentation, symposium & videoscreenings best of PLANETART and GGOBOT

Feb 9 live PLANETART Cyberattack XXXL performance www.planetart.nl/cyber

Entire week: Sander Veenhof - Layar project : entire week, city Tokyo and Feb 9: presentation in Super-Deluxe

1 Feb

Awards Ceremony 6:00-7:00p.m.

Celebration Banquet 7:15-9:00p.m.

venue / Tokyo Midtown Hall

2 Feb

'Presentation of GGOBOT festival'

time / 3:30-4:15p.m. (gathering time at the venue 2:45p.m.)

venue / Social Media Lounge at Exhibition Gallery 2E (2nd floor, **The National Art Center**, Tokyo)

<http://www.ustream.tv/recorded/12404900> (English & Japanese)

4 Feb

'Symposium: New Role and Significance of Art Festivals in 2010s'

time / 3:00-4:30p.m. (gathering time at the venue 1:30p.m.)

venue / Auditorium (3rd floor, The National Art Center, Tokyo)

<http://www.ustream.tv/recorded/12448506> (Japanese)

4 Feb

GGOBOT festival 'Highlights of Screenings' - Arno Coenen, Jan van Nuenen, Semiconductor, Gottfried Haider, Via Oral, Sandwoman, Kees de Groot

time / 6:15-7:03p.m.

venue / Tokyo Midtown Tower 4F Conference, 'Room 7'

7 Feb

GGOBOT festival 'Highlights of Screenings' - Arno Coenen, Jan van Nuenen, Semiconductor, Gottfried Haider, Via Oral, Sandwoman, Kees de Groot

time / 11:30a.m.-0:18p.m.

venue / Tokyo Midtown Tower 4F Conference, 'Room 7'

9 Feb

PLANETART Cyberattack XXXL

andere acts die avond: www.myspace.com/maruosa10000 www.geocities.jp/sekintani

www.gotobai.net/?page_id=63

volledig programma: www.super-deluxe.com/2011/2/9/planetart-cyberattacks-xxxl

Super Deluxe is bekend van o.a. de hoela-hoep-gatherings, mediakunst, noise, elektronische muziek en oorsprong van de Pecha-Kucha!

Japan Media Arts Festival 2011:

• Entertainment Division Movie (13 works)

• Animation Division/Short Animations & Feature Length Animations (19 works)

• Invited works from International Festivals

Media Arts in the World (Screening and Presentation)

The Japan Media Arts Festival introduces activities of international festivals in the field of Media Arts. There will be presentations by festival directors and curators. And outstanding works of those festivals will be screened.

- Annecy International Animated Film Festival (France) **
<http://www.annecy.org/>
- Ottawa International Animation Festival (Canada)**
<http://ottawa.awn.com/>
- The World Festival of Animated Film - Animafest Zagreb (Croatia)**
<http://www.animafest.hr/>
- SICAF (Korea)**
<http://www.sicaf.org/2010/index.jsp>
- JAFF (Estonia)
<http://www.kino.ee/index.php?page=495&>
- GOGBOT festival, Art-Music-Technology (Enschede, Netherlands) **
<http://www.gogbot.nl/>

** Screenings at the Auditorium and Midtown Conference will be programmed. Schedule will be informed on this website.

* The information on screenings and schedule is provisional and subject to change without notice and will be updated on this website.

Details of the Festival

Exhibition, Screening and Event will be held at the venues below.

The National Art Center, Tokyo

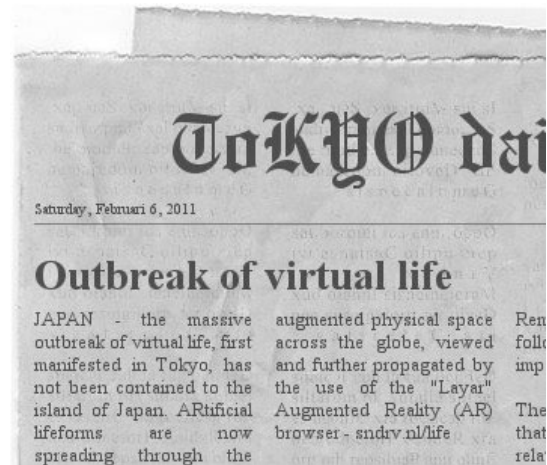
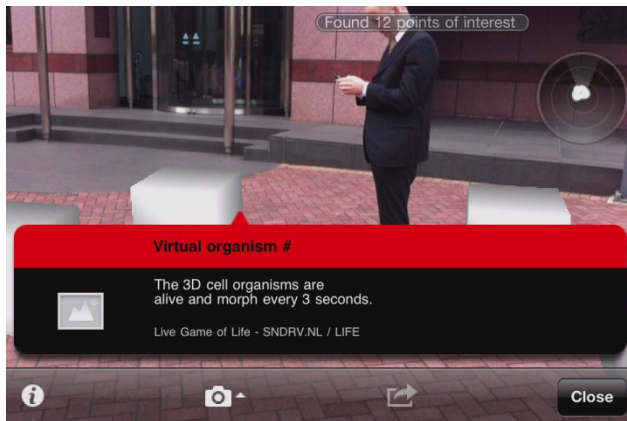
- 2F Exhibition Gallery 2E : Exhibition / Screening / Social Media Lounge (Presentation)
- 3F Auditorium : Award Winners Symposia / Theme Symposia / Screening

Tokyo Midtown

- Galleria B1F Atrium : Exhibition of Grand Prize Work of Art Division (until 11 February)
- Social Media Lounge (Presentation)

The Role of Art Festivals Today

Bas Valkx, cultuur attaché van de Nederlandse Ambassade in Japan, komt in contact met de “virtuele organismes” die PLANETART meebracht naar Japan.

Korte gedeelte uit verslag PLANETART@JAPAN 2011:

National Art Center, Tokyo – main location of Japan Media Arts Festival

Why is it important to participate as Dutch / Enschede organisation?

The internationalization and professionalization of Dutch art and artists, to develop the international network from the Netherlands and Enschede in particular in a large, international festival. Dutch art is in this action through the Dutch, Japanese and international present art-network been put on the map in Japan.

Also connections are made stronger with the development lab of the University of Tokyo, a similar institute as the department of Creative Technology of the University of Twente, where PLANETART works and has connections, the directors of PLANETART are official University Teachers at the department and are also looking towards future possibilities in these matters. The development lab

of the University of Tokyo is currently looking for means to be able to be present with presentations at the next GGOBOT festival, we have high expectations of their works. The work for instance with lasers attached to the spinal-cords, worn by Japanese dancers, showing biological and technological delightful performances.

International contributors:

The top of the worldwide media art was present at the Japan Media Arts Festival, from Los Angeles till New-Zealand, Poland, of worldwide Universities, media art festivals, technical universities, entertainment professionals, etc etc.

Other present stakeholders of the festival were (see names above, and also:) Ministry of Culture in Japan (opening by minister), Prix Electronica Linz, Yamaguchi center for Art & Media, Tama Art University, Academy of Media Arts & Sciences IAMAS, Keio University, Nagamine, Waseda University, Computer Graphic Arts Society, Museum of Contemporary Art Tokyo, Sony Music Associated Records, WRO Art Center Wroclaw, Poland, Mindbox Berlin, Tokyo Art Beat, Atak Tokyo co Ltd, , Project office for building networks of organizations for Manga, Animation, Game and Media Art, etc etc.

Response

Response is that the Netherlands has a firm position on the World of the area of Media Art, in Japan, a country that is one of the world's leaders on the area of technology, media art and creative economy. The artists and works of Dutch artists presented, shows that the Netherlands has high international quality levels and contains an important, innovative contribution to the world stage.

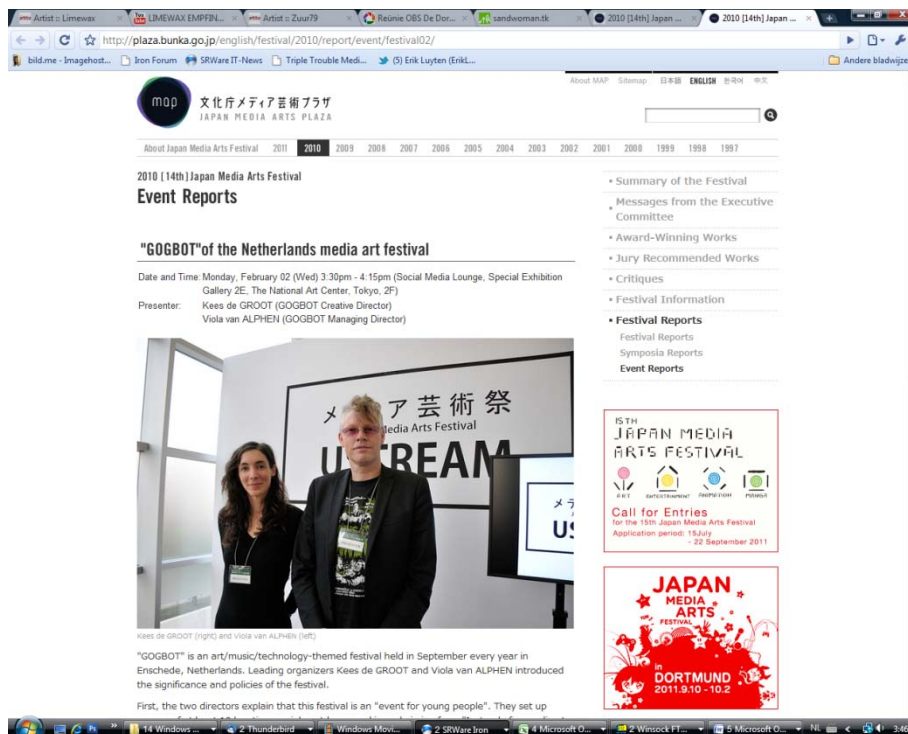
Besides, the visibility of the country of the Netherlands anno 2011 is increased by the presence of live-streaming and diverse social networks. Analog and digital media were abundant on the international leading Japan Media Arts Festival event with more than 60.000 physical visitors and many more through the virtual channels.

Frontpage website of Japan Media Arts Festival with picture of Dutch presenters

Zie ook KRANTEN bijlage voor meer screenshots/scans van verschenen artikelen.

GGOBOT festival:

Het GGOBOT festival is een vernieuwende manifestatie op het gebied van populaire cultuur, elektronische muziek, beeldende kunst en technologie en verbindt disciplines en doelgroepen in de openbare ruimte van het stadscentrum tot een uniek gebeuren en onderscheidt zich daarmee van andere festivals in Nederland en Europa.

Met steeds meer bezoekers van buiten de regio, mede dankzij de stadscamping, is GGOBOT een visitekaartje van Enschede, als stad waar in samenwerking met diverse organisaties op het gebied van kunst, cultuur, technologie en onderwijs een inspirerend en avontuurlijk festival van internationale kwaliteit wordt geboden, bijna gratis toegankelijk voor een breed publiek.

Interactieve avatar van Enschedese kunstenaar Jaap Mutter

Oude Kerk @ GGOBOT

GGOBOT 2011

Het GGOBOT festival heeft als doelstelling om het totale programma en het programma met kwaliteits-acts voor de Oude Markt verder op te schroeven; publieke belangstelling en fysieke ruimte op de Oude Markt en elders bieden deze mogelijkheden. GGOBOT wil nog meer een landelijke en internationale uitstraling realiseren en de stad Enschede mede op de kaart te zetten als een plek met onderscheidende en vernieuwende kunst en cultuur. In 2011 was er meer ingezet op het uitbouwen van het muziekprogramma..

GGOBOT 2011 was ook deze editie een succes, met meer dan 250 deelnemers en vele duizenden bezoekers uit binnen- en buitenland, landelijke en internationale media aandacht, en prijzingen vanwege de onderscheidende en vernieuwende programma, door o.a. diverse deelnemende kunstenaars, bezoekers, media en webloggers. In 2011 zijn er meer YouTube filmpjes op internet verschenen dan ooit, 208.000 hits op Google bij zoeken naar GGOBOT 2011. En bij zoeken in Google naar de website url van dit jaar: 2011.gogbot.nl levert dit 166.000 resultaten op. Ook de social media kende een explosie in het aantal "vriendjes"/volgers/fans.

De internationale waardering van GOGBOT is dit jaar verder toegenomen, wat o.a. resulteerde in een uitnodiging voor deelname aan TechFest in **India**, (januari 2012) het grootste technology event in Azië, ondersteund door UNESCO met een media bereik van meer dan 2,7 miljoen mensen.

GOGBOT won in 2011 de innovatieprijs voor het afgelopen jaar als **meest innovatieve festival van Nederland** en heeft dat ook dit jaar in de muziek- en kunstprogrammering weer een duidelijke innovatief programma neergezet, met o.a. de highlights van Japan Media Arts Festival, en de Japanse mediakunstenaar en elektronische topcomponist Ryoji Ikeda met een optreden in Atak en doorlopend met een tentoonstelling op het stationsplein.

Dit jaar is meer aandacht besteed aan het muziekprogramma met meer dan 60 vernieuwende, toonaangevende en experimentele acts uit Japan, de V.S, Duitsland, Groot Brittannië, Australië, Frankrijk, België, Nederland en de beste talenten uit Overijssel.

Het GOGBOT festival is een vernieuwende manifestatie op het gebied van populaire cultuur, elektronische muziek, beeldende kunst en technologie en verbindt disciplines en doelgroepen in de openbare ruimte van het stadscentrum tot een uniek evenement en onderscheidt zich daarmee van andere festivals in Nederland en Europa.

De stadscamping 2011 was dit jaar volledig **uitverkocht**. Ook de organisatie van de campinglocatie Cromhoffsbleekweg, bestond uit diverse kunstenaars die een artistieke camping hebben vormgegeven, vertelden achteraf zeer geïnspireerd te zijn en plannen te hebben voor meerdere creatieve vervolg-evenementen.

Ook tijdens deze 8ste editie is GGOBOT een visitekaartje van Enschede, als stad waar in samenwerking met diverse organisaties op het gebied van kunst, cultuur, technologie en onderwijs een inspirerend en avontuurlijk festival van internationale kwaliteit wordt geboden, bijna gratis toegankelijk voor een breed publiek.

Aantallen

De expositie in de Grote Kerk was voortdurend druk bezocht, met internationale mediakunst van hoge kwaliteit. Het muziekpodium op de Oude Markt kende een uitgebreider programma dan ooit, met veel heftige elektronische acts uit vooral Japan, die door de organisatie speciaal naar Enschede waren gehaald ihkv het thema Datapanic – Japanoiid!

Geschatte bezoekersaantallen op de Oude Markt en Grote Kerk in 4 dagen ca 10.000, Atak 1266, overige locaties o.a. Roombeek met Rijksmuseum, TETEM, TwentseWelle, 2.200, totaal ca 13.466 bezoekers, plus online bezoekers, tijdens het festival 11.569 bezoekers op 44.565 pagina's.
Deelnemers >250

Er zijn tellingen bijgehouden op diverse festivallocaties. Bij de Grote Kerk is er steekproefsgewijs door medewerkers het aantal binnenkomende bezoekers per minuut geteld. Op gespreide tijden, het aantal bezoekers dat de Grote Kerk binnenkwam is op die manier geteld op 10.000 bezoekers. Gemiddeld 5 bezoekers per minuut, op de opening en bepaalde tijden lag deze frequentie hoger.

Er waren bezoekers die speciaal voor GGOBOT waren gekomen uit Engeland, Frankrijk, België, Duitsland en heel Nederland, gedurende het gehele festival verbleven buitenlandse gasten in Enschede. Met een compleet volle stadscamping, die op het laatste moment werd ingezet is dat een initiatief dat voor volgende afleveringen een vervolg verdient.

Van diverse kunstenaars en bezoekers ontvingen we reacties, ter illustratie:

Eclectro.nl Frank Monofobia.com:

Incubate was de plek voor Experimentele Electronica. Nu is het als een hippie die een kantoorbaan heeft gevonden. Gogbot is de plek waar het in Nederland te doen is. Het is de plek waar je nog heerlijk kan moschen op de gameboy geluiden van Scotch Egg, genieten van de klanken van Ceephax en Bas met zijn Meldy Peaches.

Overdag lekker laten inspireren door de installaties en s' nachts lekker in het zweet dansen....een betere dag kan ik me niet voorstellen.

Vince:

Dit wordt een super festival! Ook vorig jaar was het geweldig!

Laurent Talbot – Bots Conspiracy:

We played today at the todaysart festival, that was cool, but less than gogbot! :)

N-Type: dubstep grootheid uit UK speelde voor 650 dolenthousiaste bezoekers op zaterdag in Atak en vertelt in een interview over GGOBOT Enschede:

“...Hier begrijpen ze de beat, de bas, de vibe; het hele plaatje. En vergis je niet; wij vuren een dikke lading wicked sounds op de mensen af. In Londen doen ze ook wel mee en zie je ook mensen uit hun dak gaan, maar hier in Nederland – ik heb hier doorheen het hele land gedraaid – gaan ze er echt voor en dat is echt verfrissend om mee te maken.”

“Dit is één van de weinige plekken ter wereld waar ik zou willen wonen en een tijd blijven. Ik ben hier dol op; druk, veel volk, veel input, maar een goede vibe en voor mij dus heel veel inspiratie. Zoals ook hier op het festival. Ik heb robots gezien en rare dingen en zie het al helemaal voor me hoe dat in mijn live-set te verwerken zou kunnen zijn. Dat zou het echt naar een nieuw niveau tillen en dan staan mensen echt met opengevallen mond te kijken. Daar gaat het mij om; shock-and-awe en geen laffe, dopey of lome en trage dubstep uit het boekje te spelen. Je moet de boel fresh en spannend houden. Dat kan bijvoorbeeld ook met een andere vorm van performance dan gewoon ik-de-gek achter draaitafels. Dikke bassen vragen om een dikke show. Dat mist er nogal eens aan, maar die wicked en massive party wil ik wel brengen; eens kijken wat ik met deze nieuwe inspiratie kan doen.”

Jolande, Bolwerk:

“Zonder jullie zouden mensen in Enschede nooit in aanraking komen met deze top kunst. Het is heel goed dat het in het centrum van de stad plaatsvindt.”

Tubelight, nr 67, Recensieblad voor Hedendaagse kunst

“Noemt STRP, Cinekid en GGOBOT als Tubelights festivalkeuzes in beste media kunst festivals van Nederland.”

Bruce Sterling:

Via Twitter: @bruces <http://www.gogbot.nl/> *Gogbot 2010: Singularity. Folks, the Dutch counterculture cannot get any more messed-up than Gogbot.

Bruce Sterling in WIRED:

*Maybe it's just me, but I don't think Holland can get any cooler and more out-there than a 'synthetic aesthetics salon.' It can get grungier, like if you're hanging out at GGOBOT, but it can't get any cooler.

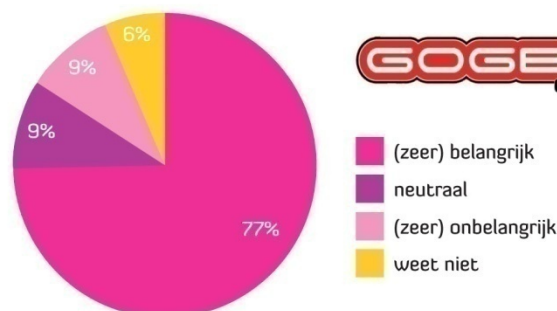
Meer reacties en verslagen, o.a. van 4 sterren verslag van NRC, tweets, etc, in het “Overzicht media”

Van 8 tot en met 11 september 2011 vond in Enschede de achtste editie van het GGOBOT Festival plaats. Dit jaarlijks terugkerende festival voor muziek, kunst en technologie nam de bezoekers mee op een experimentele en intellectuele ontdekkingsreis waarin actuele maatschappelijke ontwikkelingen centraal stonden. Binnen het thema 'Data-Panic, YouTube-poop, Japanooid!' belichtte het GGOBOT Festival dit jaar de immer toenemende technologische ontwikkeling en hoezeer deze onze economie, cultuur en het sociale leven steeds meer bepaalt. Een thema dat werd vertaald via diverse kunstinstallaties, presentaties van kunstenaars, een symposium, workshops, lezingen en optredens van (inter)nationale artiesten zoals Suguru Goto, T. Raumschmiere en Wormskull. Extra bijzonder in deze festivaleditie was de aandacht voor kunst en muziek uit Japan.

Deze factsheet presenteert de resultaten van de peiling die is gehouden onder bezoekers van het GGOBOT Festival. Tijdens het evenement zijn aan bezoekers kaartjes uitgedeeld met daarop een uitnodiging om deel te nemen aan een online enquête. Van deze bezoekers zijn ook de e-mailadressen genoteerd voor het sturen van een herinnering aan het invullen van de vragenlijst. Daarnaast is er een link naar de webenquête op Facebook geplaatst, zodat men ook via deze weg de vragenlijst kon invullen. In totaal hebben 128 bezoekers de vragenlijst ingevuld.

1 Beoordeling GGOBOT Festival 2011

GGOBOT
FESTIVAL

Meer...

Het GGOBOT Festival wordt in 2011 gemiddeld met een 7,3 beoordeeld. Hiermee wordt deze editie van het festival met een half punt lager beoordeeld dan vorig jaar (7,8). In 2009 werd het festival met een 7,5 gemiddeld gewaardeerd.

Ruim driekwart van de bezoekers (77 procent) vindt het festival (zeer) belangrijk voor het imago van Enschede terwijl 9 procent zegt dat het festival (zeer) onbelangrijk is voor het imago. Bijna tweederde (64 procent) van de bezoekers geeft aan dat het beeld dat zij hadden van Enschede niet is veranderd na een bezoek aan het GGOBOT Festival. Voor een derde deel (33 procent) van de bezoekers geldt dat het beeld dat zij hadden in positieve zin is veranderd. Deze bezoekers geven aan dat vooral de sfeer en de gezelligheid tijdens het festival hieraan hebben bijgedragen. Ook wordt genoemd dat men het leuk vindt dat men op verschillende locaties komt waar het evenement plaatsvindt, en dat men het op prijs stelt dat er ruimte is voor een kunstzinnig en experimenteel evenement in de binnenstad. Drie procent van de bezoekers zegt dat het beeld van Enschede in negatieve zin is veranderd. De meest genoemde redenen hiervoor zijn dat het festival kleiner is geworden en dat er teveel harde muziek wordt gedraaid.

2 Rapportcijfers diverse aspecten

Meer...

De bezoekers hebben een rapportcijfer gegeven voor een aantal aspecten van het GGOBOT Festival. Het licht en geluid bij acts op de podia worden met een 7,6 het beste beoordeeld, gevolgd door de kwaliteit van de podia en tenten (7,4), en het licht en geluid bij acts anders dan op podia en reclame en promotie (7,4). De exposities en de aankleding worden beide beoordeeld met een 7,2. De muziek wordt dit jaar met een 6,7 bijna een punt lager beoordeeld dan vorig jaar (7,6).

Het grootste deel van de bezoekers (85 procent) heeft positieve punten genoemd ten aanzien van het GGOBOT Festival. Evenals voorgaande jaren zijn de bezoekers vooral te spreken over de goede sfeer en de gezelligheid in de stad. Ook de diversiteit en de unieke invulling wordt gewaardeerd, net als het aparte, alternatieve karakter. Verder zijn volgens meerdere bezoekers de technologie en de toegankelijkheid daarvan (ook voor mensen die hier doorgaans niet mee te maken hebben), de muziek en de exposities tijdens het festival positief. Verder wordt de combinatie van kunst en techniek gewaardeerd.

Tweederde van de bezoekers (67 procent) heeft verbeterpunten aangedragen. Verbetersuggesties die vaker genoemd worden, zijn het uitbreiden van het festival en het verbeteren van de bewegwijzering en routing. Ook de muziek wordt vaak genoemd als verbeterpunt. Deze wordt veelal als te hard/ruig en te eentonig ervaren. Verder zou het festival volgens een aantal bezoekers meer geconcentreerd moeten worden omdat de vele verschillende locaties nu te ver uit elkaar liggen waardoor het festival minder één geheel is.

* In 2011 hebben slechts 36 respondenten een rapportcijfer voor 'lezingen' gegeven, in 2010 waren dit er 19. Hierdoor is dit gemiddelde rapportcijfer niet representatief.

Vrije Universiteit: Regelmatig overleg over educatieve projecten. Met wisselend eindpresentaties.

Universiteit Twente: Sinds begin 2011 is directie Universitair Docent bij vakgroep Creative Technology. En begeleidt bij het vak Have Fun and Play de studenten toe naar een kwalitatief hoogwaardige eindpresentatie, waarbij in 2011 de universiteit zich internationaal op wetenschappelijke symposia heeft gepresenteerd als innovatief en toonaangevend universiteit (zie inleiding). De directie kent als 1 van de hoofddoelen het delen van de internationale expertise en het creëren van een platform en presentatie op een hoog niveau (GGOBOT, Twente Biennale, Kunstvlaai, etc) naar de buitenwereld. Voor 2012 is de opleiding sterk gegroeid en zijn er ca 13 kwalitatieve presentaties ontwikkeld, waarvoor nu al interesse is getoond door diverse landelijke festivals en events, zoals Cinekid en SETUP.

AKI ArtEZ: gastcolleges, platform, internationaal netwerk, ondersteuning van studenten. Samenwerkingen, PLANETART biedt plek en ontwikkeling in het internationaal discours. Opdracht voor OneMinutes History.

Sandberg instituut (masteropleiding kunstacademie): Gast begeleiding van studenten in thema professionalisering.

Hogeschool van Amsterdam | Domein Media, Creatie en Informatie – vak Interactieve Media, diverse opdrachten.

Frank Mohr Instituut 2de fase kunstacademie in Groningen, structurele colleges en eindpresentaties, netwerkpositie in internationaal discours, en wederzijdse ontwikkeling. Presentaties en inspiratie met Enschedese kunstenaars.

Philips: regelmatig wordt PLANETART gevraagd om landelijke en Enschedese kunstenaars te regelen voor meedenken bij Philips (LED) Lighting R&D (in 2011/2012 verspreid via mail en GGOBOT Facebook, deden o.a. mee Kees de Groot, Edwin Dertien, Paul Klotz, en diverse bekende en minder bekende mensen uit het GGOBOT/PLANETART netwerk, tevens bieden we onze studenten de mogelijkheid mee te doen www.ideaswaitingto happen.com/you/skills.php , daarnaast meerdere netwerk-events)

AVRO: regelmatig wordt PLANETART gevraagd om mee te denken om landelijke en Enschedese kunstenaars voor te dragen voor AVRO's kunst-uur.

PLANETART wint Kunstvlaaiprijs als beste Nederlandse kunstenaarsinitiatief

PLANETART staat o.a. zo in de belangstelling vanwege haar netwerk activiteiten en internationale en nationaal toonaangevende, kwalitatieve presentaties. Zo won zij de afgelopen editie de prestigieuze Kunstvlaai Prijs die PLANETART ontving voor haar grote installatie in het hart van de Gashouder op de

Westergasfabriek in Amsterdam, mei 2010. In een ontwerp van Kees de Groot en Frank Morssinkhof hadden internationale deelnemers een kunst en theater environment gebouwd, met opvallende bijdragen van Enschedese kunstenaars Jaap Mutter, David Scheidler, Paul Klotz, Saygin Soher e.a.

- lezingen en presentaties aan internationale mediafestivals & netwerk

Ook in het buitenland wordt het team van PLANETART regelmatig uitgenodigd voor lezingen en presentaties op het terrein van kunst, technologie en populaire cultuur. In 2010 bv in Dortmund bij het ISEA, het toonaangevende symposium over international Electronic Art. In februari 2011 was een selectie kunstenaars van PLANETART uitgenodigd om in Tokyo deel te nemen aan presentaties, lezingen en symposia over de actuele mediakunst tijdens het Japan Media Arts Festival 2011. Willem Heerbaart, Kees de Groot, Viola van Alphen, Sander Veenhof en Frank Morssinkhof verzorgden diverse presentaties en optredens in de Japanse hoofdstad, waarbij ook de Nederlandse Ambassade blijk gaf van haar belangstelling middels financiële ondersteuning en de aanwezigheid van en uitvoerige gesprekken met de 5 leden van de culturele vertegenwoordiging van de Ambassade.

De directie van het festival in Japan was onder de indruk van de pioniersrol van PLANETART met haar activiteiten in Enschede, o.a. hoe technologie, beeldende kunst en populaire cultuur nieuwe verbindingen aangaan voor een breed publiek, ook in de openbare ruimte, en samenwerking met instellingen uit kunst, cultuur, onderwijs en wetenschap in onze stad leidt tot wederzijdse inspiratie, samenwerking en vernieuwende produkties. Het GGOBOT festival is na 7 edities in en buiten Europa gekend als een van de festivals waar internationale kwaliteit en jong talent verrassend samengaan en waar een elektronisch muziekprogramma wordt gepresenteerd van uitzonderlijke internationale klasse.

Een ander project waar internationale kwaliteit, regionaal talent en het brede publiek wordt aangesproken is de Twente Biënnale. Een nieuw evenement en concept dat inhoudelijke en produktioneel wordt verzorgd door het team van PLANETART, en in 2013 met een 2^e editie op het programma staat. Op dit moment wordt overwogen deze editie in Roombeek te laten plaatsvinden, in een samenwerking tussen het groeiend aantal culturele organisaties en instellingen in deze bijzondere wijk. (In mei 2011 vond de zeer succesvolle eerste aflevering plaats met deelname van bv Damien Hirst, Banksy, Atelier van Lieshout, David Cerny, Philip Jonker, Bill Spinhoven, Hugo Kaagman, 15 AKI/ArteZ talenten e.v.a.)

Hoe is PLANETART in staat om deze projecten, samenwerkingen en initiatieven te ontwikkelen? Een belangrijk gegeven hierin is de voortdurende taak van het onderzoek, het organiseren en het netwerken. De directie van PLANETART (Kees de Groot en Viola van Alphen) zijn vrijwel dag en nacht actief met deze taak. Zowel in diverse

werkzaamheden in het onderwijs bv als docent aan de nieuwe opleiding Creative Technology aan de Universiteit Twente, gast- en semester docent aan de diverse bachelor en master kunstopleidingen zoals ArtEZ Enschede, Rietveld Academie Amsterdam, Sandberg Instituut Amsterdam en Frank Mohr Instituut Groningen, alsook in onderzoek en samenwerking met instellingen en bedrijven als Steim Amsterdam en Philips lighting Eindhoven. Ook maakt PLANETART deel uit van landelijke platforms en mediakunst sector overleg, in samenwerking met Virtueel Platform, V2 Rotterdam, Nederlands Instituut voor Mediakunst Amsterdam, Today'sArt Den Haag, STRP Eindhoven, Impact Utrecht, 5 Days Off Amsterdam, en anderen.

Twentse Ambassade.

Sinds 2007 kent PLANETART een kantoor, artspace en medialab in Amsterdam. In het voormalige Volkskrantgebouw aan de Wibautstraat 150 worden nonstop exposities gehouden, netwerk events georganiseerd, er vinden lezingen, performances en filmavonden plaats, en wordt samengewerkt met andere organisaties uit de omgeving, zoals met Trouw en De Verdieping, in het gebouw aan de overkant van de Wibautstraat. The New York Times noemde deze locatie waar PLANETART deel van uit maakt DE nieuwe culturele hotspot van Amsterdam.

Het zijn deze netwerken, waar door PLANETART begeleidde kunstenaars uit Enschede een springplank en podium vinden, en anderzijds worden deze netwerken ingezet in Enschede, om bij te dragen aan de ontwikkeling van kunst en cultuur. Dat stichting PLANETART hierin een pioniersrol vervult mag evident zijn, en ook dat het zich onderscheidt van andere instellingen en organisaties in de regio Twente, en op een bijzondere wijze een constructieve rol speelt in onze stad. Het weet zich hierin ondersteund door de erkenning van diverse landelijke en private fondsen, en bv door de adviezen van de provinciale intendanten voor kunst en cultuur.

Mondriaan stichting: '....een vernieuwende verbinding van kunst, technologie en populaire cultuur...' En '... " Het uitgangspunt is een actueel, maatschappelijk relevant thema dat met name nog binnen de wetenschap en techniekwereld wordt onderzocht. U weet dat thema middels kunst, lezingen en workshops te vertalen naar een toegankelijk en rijk festival dat een brug slaat tussen een complexe materie en een breed publiek. "

Cultuur intendant Alex de Vries: '...PLANETART onderscheidt zich als pionier in de provincie Overijssel...'

PLANETART is in het buitenland ook al jaren actief met bijzondere projecten, o.a. in januari tijdens Japan Media Arts Festival, en wordt regelmatig gevraagd voor deelname aan het internationale festival for digital culture: transmediale in Berlijn. Ook op de jaren dat PLANETART de tijd niet vindt om deel te nemen (in 2011 uitgenodigd voor presentaties), probeert PLANETART toch dit toonaangevende event te bezoeken, vanwege de netwerk-waarde en het scouten van internationaal toonaangevende kunst voor GGOBOT. Relaties met artiesten zoals o.a. JODI en Oostenrijkse hackerlabs, lezingenmoderatoren, wetenschappers, audio artiesten worden verstevigd en PLANETART moet op de hoogte blijven van wat er speelt op gebied van media art, om haar pioniersrol te kunnen houden. Er wordt voor GGOBOT geflyerd, interviews gegeven, afspraken met artiesten gemaakt, kritiek gegeven op de "veilige keuzes" die veel groot-gegroeide festivals maken, etc.

Hiernaast wordt PLANETART met terugkerende regelmaat uitgenodigd voor **International Filmfestival Moskou** (voor 2012).

En het afgelopen jaren om-het-jaar voor deelname aan het toonaangevende ISEA: **Internationaal Symposium on Electronic Art**. PLANETART heeft wederom de internationale aandacht getrokken vanwege het presenteren en onderzoeken ism Bruce Sterling (geestelijk vader van Cyberpunk en Steampunk) van het wereldwijd nieuwe thema Atompunk.

2011, uitnodiging voor de volgende editie van:

Artpie Istanbul Turkije TUYAP
PLANETART presentatie

30 okt- 7 nov 2010

deleted magic

PLANETART

PLANETART presents contemporary art, as critical and innovative, intangible value to society.

These activities cover a broad spectrum of disciplines and perspectives inherent to the various developments and shifts in social and electronic (sub)culture and popular culture in the Netherlands and abroad.

PLANETART reflects and presents its programs in a unique and distinctive way, and brings multimedia, engaged art with an accessible nature. PLANETART looks for new ways to use art to confront, to amaze and inspire. For PLANETART's events, i.e. the yearly art music technology festival GGOBOT, multiple disciplines are combined into a total environment, a gesamt-art of such components merge into a unique experience, presenting innovative talent and international quality and taking art out of the musea into the public space of the city of Enschede, accessible to a broad audience, without entrance fees.

www.planetart.nl www.gogbot.nl

TECHNOLOGICAL SINGULARITY

In 2010 PLANETART presents artistic research related to the concept of the Technological Singularity.

This concept concerns the exponential growth of technology today and predicts an explosion of artificial intelligence within decades. The increasing impact of genetics, robotics and nano-technology will contribute to this development and will soon cause a breaking point in human history, eventually dominating the world and declaring men to become the pets of the machines...

Business Bay

Crystal Meth

PLANETART

Japan Media Arts Festival

Voor 2011 is PLANETART uitgenodigd door het Japan Media Arts Festival en door Super Deluxe Club (home of Pecha Kucha en home of experimental culture), ondersteund door de Nederlandse ambassade, om diverse presentaties, discussies, videoscreenings en performances te verzorgen. Zie elders in dit jaarverslag.

Opname en advies voor diverse landelijke publicaties, zoals:

- o.a. overzichts uitgaves medialabs en festivals door sector instituut Virtueel Platform)
- publicaties, zoals boek over PUNK dat in 2011 verscheen: **No Future Nu** van **Leonor Jonker**, uitgegeven door **Lebowski Publishers**, **VPRO** besteedde hier maandenlang aandacht aan, aandacht bij Centraal Museum Utrecht, Galerie de Inkijk (in metrostations Amsterdam), etc. Onderdeel kunst: Atompunk en Steampunk, thematiek van afgelopen GGOBOT edities en visie op kunst werd hierin uitvoerig behandeld. Tevens diverse kleine netwerk-events eromheen. Leonor Jonker, tevens onze tekst schrijver voor Twente Biënnale is ook auteur bij kunst-magazine Gonzo circus, haar uitgever heeft op dagelijkse basis contact met alle landelijke media, en gaf ons de BANKSY in bruikleen (gratis) tijdens Twente Biënnale, momenteel plannen we toekomstige projecten samen. Zie verder inleiding jaarverslag.

Locatie Noorderhagen 11

Sinds haar vestiging in 2002 aan de Noorderhagen 11 in Enschede heeft de stichting PLANETART vanuit deze locatie een veelheid aan activiteiten ontwikkeld op het terrein van de actuele hedendaagse multimediakunst. Destijds is er bewust voor gekozen om te opereren vanuit een plek in het centrum van Enschede, bereikbaar en herkenbaar voor een ieder in het culturele hart van de stad.

Ondertussen weet dan ook menig kunstliefhebber en student de weg te vinden naar het pand naast de Fabrieksschool en tegenover oude poppodium Atak, nu ook naast het nieuwe Muziekkwartier met de nieuwe Atak, gelegen.

Aanvankelijk werd vanuit deze locatie een tentoonstellingsprogramma georganiseerd, met wisselende exposities in de etalagecabines aan de straat. Ondertussen zijn de publieksgerichte activiteiten aanzienlijk uitgebreid: er zijn tentoonstellingen in de etalagecabines 24/7, Open Air Cinema iedere avond in de herfst en wintermaanden voor het winkelend publiek, streetart aan de schutting van het naastgelegen parkeerterrein, maar ook exposities in het pand op de eerste etage, er worden workshops aangeboden, er vinden wisselend voorstellingen en presentaties plaats, er is een mediatheek met kunstboeken en magazines en er is een bescheiden podium voor live-muziek,

VJ-shows, live-cinema en performances, er zijn presentaties en exposities bij Media Art Cafe Berlijn en veel kruisbestuiving tussen andere samenwerkingspartners en scholen. Daarnaast is in de Noorderhagen 11 het kantoor van PLANETART gehuisvest, van waaruit alle activiteiten worden geïnitieerd en geproduceerd.

De laatste jaren zijn er diverse filmproducties geweest, waarvan een aantal films vertoond zijn op VPRO, en aan internationale film festivals (Moskou, Canada, New York), en PLANETART werkt als grote inspirator en innovator voor kunst en cultuur in de regio, zie jaarverslag PLANETART 2008.

PLANETART is het podium dat als eerst nieuwe kunst ontdekt, van alle podia in de regio wordt PLANETART door diverse mensen (o.a. Josephine Bosma, internationaal media art critica) genoemd als platform waar de meeste toonaangevende (multi media en media) kunstenaars als eerst te zien waren in Nederland. PLANETART heeft tevens meegewerkt aan de presentatie van R U There die

in Nederland in premiere ging in Kriterion Amsterdam, ism Linden Labs, het bedrijf achter Second Life. R U There was ook te zien tijdens het filmfestival in Cannes. PLANETART werkt mee aan de OneMinutes, te zien in de meeste grote wereldwijde en landelijke musea en op de VPRO.

Another Perfect World, PLANETART nam de machinima voor haar rekening, presentaties in binnen- en buitenland.

FESTIVAL DE CANNES

Vanwege haar internationaal innovatieve karakter wordt PLANETART uitgenodigd (waarbij zij veel Enschedese kunstenaars meenemen) op diverse plaatsen in de wereld: Transmediale international festival for digital culture 2009 Berlijn, Toshare Italie, ISEA Symposium on Electronic Art: 2008 Singapore, ISEA 2010 Duitsland, Kunstvlaai Westergasfabriek Amsterdam, Moscow, St Petersburg, Indonesie, WorldExpo Shanghai 2010, Artpie Istanbul, Japan Media Arts Festival 2011, voorbereiding Techfest 2012 etc etc etc.

Hiernaast lopen willekeurig kunstenaars en kunstacademiestudenten binnen vanwege de naam die PLANETART internationaal heeft gemaakt, en gebruiken de faciliteiten, netwerk en podium tot het ontwikkelen van hun kunst.

Daarnaast kent PLANETART een bijzonder groot archief dat gebruikt wordt als naslagwerk, van nationale grootte. Het betreft hier vooral een speciale selectie van videokunst, webart en documentaires over hedendaagse kunst. De mediatheek van PLANETART kent ondertussen een hoeveelheid magazines, kunstkranten, boeken en catalogi over uiteenlopende onderwerpen in relatie tot ontwikkelingen uit de hedendaagse, actuele beeldende kunst.

Ook het online archief wordt regelmatig geraadpleegd en leidt tot 1 van de grootste Google-ranks van Nederland, wanneer wordt gezocht naar kunstenaars die bij GOGBOT of PLANETART hebben ge-exposeerd.

In 2005 is PLANETART gestart met zg Open Air Cinema voorstellingen op o.a. Oude Markt en Stationsplein. Voor 2010 staan deze activiteiten wederom op het programma, niet alleen op diverse plekken in de binnenstad, maar ook op de zijkant van het PLANETART pand aan de Noorderhagen. Deze muur, strategisch zichtbaar, al wanneer men voor het Muziekcentrum staat, is derhalve prima geschikt voor grootbeeldprojecties van websites, agenda, teksten, poëzie, internetkunst, video-shortfilms, cinema etc.

PLANETART kantoor. Deze functie, namelijk als denktank, organisatie en productie platform is het kloppend hart van de stichting; van hieruit worden ontmoetingen, debatten, vergaderingen en bijeenkomsten gerealiseerd die leiden tot de diverse activiteiten die PLANETART in en vanuit Enschede organiseert, en waarvan wij hopen en verwachten dat die een positieve bijdrage leveren aan de discussie over en de ontwikkeling van de actuele hedendaagse beeldende kunst, in Enschede en daarbuiten. Synergie met Amsterdam: in Amsterdam heeft PLANETART ook een Medialab/Artspace ontwikkeld en kent een duidelijke kruisbestuiving met daar. Het trekt in beide steden een ander publiek en kent voor Enschedese kunstenaars die veel worden uitgenodigd in Amsterdam te presenteren een springplank, en netwerkplaats midden in het knooppunt van de internationale kunstscene. Bovendien worden wij regelmatig vanwege onze aanwezigheid in Amsterdam op andere plaatsen gevraagd (Polderlicht, etc) en nemen dan Enschedese kunstenaars

mee. De kosten van PLANETART Amsterdam hebben hun eigen financiële ondersteuning van o.a. het Stadsdeel Oost-Watergraafsmeer (2011) en sponsoring door Urban Resort en diverse vastgoed eigenaren.

KUNSTENAARS UIT ENSCHEDE PRESENTEREN BUITEN ENSCHEDE

Zoals PLANETART reeds een platform en springplank functie heeft wordt ook in 2011 weer volop gewerkt aan het presenteren van talent uit Twente in het internationale discours. Denk aan YOUNGBLOOD talent van ArteZ academies (in 2010 o.a. presentaties van Daniel Maalman en Job van der Molen bij PLANETART in Amsterdam,) of een expositie van Jelle de Graaf bij PLANETART in Amsterdam. Daarnaast neemt PLANETART jaarlijks vele locale kunstenaars mee naar projecten in binnen en buitenland.

2. Welke actieve contacten/netwerken (instituten/instellingen /organisaties)

o.a. AKI ArtEZ kunstacademie, Frank Mohr Instituut masteropleiding, Vrije Universiteit Amsterdam, Universiteit Twente, Nederlands Instituut voor Mediakunst, PLANETART Amsterdam, Medialab Enschede, Uitburo Enschede, Gonzo Circus, Bright, Blend, Metropolis M, Submarine cross media productions, Submarinechannel, Projectbureau Roombeek, TENT Rotterdam, Poppodium Atak, Muziekkwartier, Rijksmuseum Twenthe, Willem de Kooning Academie Rotterdam, Sandberg instituut Masteropleiding Amsterdam (PLANETART presenteert een videoproject tijdens de Wereldexpo in Shanghai 2010), Universiteit van Kansas, Saxion Hogescholen Enschede, Nederlands Instituut voor Mediakunst/ Montevideo/Time Based Arts Amsterdam, Design Academie Eindhoven, Moddr_lab, Worm Rotterdam, Wormshop, Antenna,Dyne.org, Anonymous, Piratenpartij, Institute of Network Cultures, Scholengemeenschap Twickel Hengelo, Stedelijk Lyceum Enschede, Alles Los Agency Enschede, Volkskrantgebouw / Urban Resort, Club Canvas, the Sugar Factory Amsterdam, de Balie Amsterdam, Westergasfabriek, FLExbar, Sandberg Instituut, Rietveld Academie, Rijksacademie, ROC van Amsterdam, Hogeschool van Amsterdam, Lebowski, e.v.a.

Daarnaast is PLANETART de bakermat van diverse initiatieven en andere projecten in Twente zoals International Gaming Festival in oprichting, Hazartfactory, TWENTE BIENNALE en ook grondlegger van stichting Medialab Enschede en initiator van de eerste grote projecten op de Creatieve Fabriek Hengelo.

Succes en toekomstperspectieven

Het succes van het unieke GOGBOT festival Enschede, is een project waar we trots op zijn. Ook zijn we trots op andere projecten die we de afgelopen 16 jaren hebben gerealiseerd zoals diverse spraakmakende bijdragen aan de Kunstvlaai 2010 maar ook bv 1999 en 2000 met grote web-art exposities;

nog steeds nergens vertoond in Nederland, zeker niet in de grote musea, ook tijdens Kunstvlaai 2010 hebben we volgens pers en bezoekers bijzonder goed; we zijn trots op de Kunstvlaai prijs, als beste presentatie. Aan de Kunstvlaai deden de meeste Nederlandse kunstenaarsinitiatieven en master kunstopleidingen mee.

Daarnaast won GOGBOT de landelijke innovatieprijs als zijnde het meest innovatieve festival (nog boven Lowlands en de Vervoering).

PLANETART kent een dubbele locatie: met Enschede als hoofdlocatie en Amsterdam als dependance waarin regelmatig werk van Enschedese kunstenaars wordt gepresenteerd, samen met ander werk van internationale kwaliteit.

We zitten bij het landelijk festival overleg en merken dat we steeds in landelijk niveau genoemd worden, mede door onze landelijke zichtbaarheid van hoge kwaliteit en grote aanwezigheid in pers en media (Volkskrant schreef pagina

groot artikel over Twente Biënnale, ook NRC schreef een recensie met 4 sterren. Kunstvlaai presentatie leidde tot bijna 2 fullcolourpagina's in NRC en NRC next en regelmatig AVRO kunst-tip. Zie de bijlage met kranten-overzicht. **Ook het pagina groot adverteren in kwaliteits kunstbladen leidt tot het aanzien van een serieuze internationale speler**, dankzij de extra promotie budgetten van Enschede promotie en daarvoor gemeente Overijssel). We merken aan reacties uit het land dat de stad Enschede steeds meer een speler wordt in het land op gebied van kunst, technologie en elektronische muziek.

[Eelectro.nl](#) [Frank Monofobia.com](#):

"Incubate was de plek voor Experimentele Electronica. Nu is het als een hippie die een kantoorbaan heeft gevonden. Gogbot is de plek waar het in Nederland te doen is. Het is de plek waar je nog heerlijk kan moschen op de gameboy geluiden van scotch egg, genieten van de klanken van ceephax en Bas met zijn Meldy Peaches.

Overdag lekker laten inspireren door de installaties en snachts lekker in het zweet dansen....een betere dag kan ik me niet voorstellen."

De diverse samenwerkingen en regelmatige ontmoetingen met andere landelijke spelers, leidt ertoe dat PLANETART in the picture staat. Eerdere opdrachten die we hebben uitgevoerd o.a. bij Mediamatic of bijvoorbeeld bij het Instituut van Mediakunst leidt tot een soepele verstandhouding en wederzijdse kruisbestuiving, waarbij de landelijke waarden worden toegevoegd aan Enschede en vice versa. Bv opname in allerlei media publicaties en overzichten door Virtueel Platform, meenamen aanwezigheid in overheidsadviezen, sectoronderzoek V2, etc.

We zijn trots op diverse spraakmakende festivals en ondergrondse pioniersprojecten in (Oost)Nederland waar jong talent werd aangewakkerd dat later furore maakte in musea en organisaties als Montevideo en Mediamatic, maar ook internationaal zoals in het TATE Modern, Victorian and Albert museum in Londen (Daan Roosegaarde), EyeBeam New York (Walter Langelaar), feestjes van wijlen Malcolm McLaren (VJ kunst C-men Julian van Aalderen), diverse kunstenaars zijn terecht gekomen via ons bij Conflux festival in New York, diverse andere presentaties in New York, Japan, etc. Op dit moment zijn we in een vergevorderd stadium voor een presentatie op uitnodiging van het TechFest festival in Bombay, India. Met kunstenaars uit Enschede, o.a. Edwin Dertien, een bijdrage vanuit de Universiteit Twente – Creative Technology. TechFest is het grootste technologische festival in heel Azië met een publieksbereik van 2,7 miljoen mensen. De ambassade in New Delhi ondersteunt PLANETART en de Mondriaanstichting geeft binnenkort uitsluitsel voor ondersteuning voor afreizen naar Bombay in januari 2013.

Ook zijn we vol vertrouwen in het nieuwe festival Twente Biënnale, dat in mei 2011 een groot succes was in Hengelo. PLANETART heeft als samensteller en productieteam besloten om de editie 2013 in

Enschede te laten plaatsvinden. De geplande locatie Roombeek biedt een geweldige setting met industrieel erfgoed, moderne architectuur, samenwerkingspartners op het gebied van kunst en cultuur, en een stad die onze ambities deelt. Twente Biënnale heeft het in zich om een Europees top festival te worden. De netwerkkrol die PLANETART daarin speelt is een cruciaal gegeven, ook op gebied voor het binnenhalen van financiën, etc.

3. deelname Enschedese, Nederlandse en buitenlandse kunstenaars bij PLANETART

Teveel om op te noemen.. zie programmaboekjes.

4. Wat heeft het opgeleverd

Toename van netwerken, projecten, exposities en manifestaties, zowel binnen als buiten Enschede, tevens promotie van kunstenaars en bekendheid en economische spin-off voor de stad Enschede, "de Tukkers" worden we af en toe genoemd in Amsterdam ;) AKI heeft al de naam een van de meest

toonaangevende en experimentele kunstacademies te zijn van Europa, PLANETART zet die naam voort.

6. Wat is geïnvesteerd

Jarenlang naam opbouwen en netwerken, kiezen voor internationale kwaliteit en vernieuwing. Diverse sponsors en partners. Eigen inbreng, ook financieel. Binnenhalen subsidies van de meeste grote Nederlandse kunstfondsen naar de regio.

7. Deelname vrijwilligers - niet verkapitaliseerde inzet

Bemanning art- en ontwikkelspace Amsterdam, gastcuratoren en initiators van projecten, opbouw exposities Kunstvlaai, SANYO, Panasonic, Philips, Raab Karcher, etc, streaming sponsoring van diverse kanten: engage tactical media, vrijwilligers van de Balie, 75 man vrijwilligers GGOBOT, mediapartners, team PLANETART, talloze vrijwilligers en samenwerkende organisaties.. Sympathiserende lokale bedrijven die meeliften op het succes van de activiteiten van PLANETART, netwerkfunctie bij muzikanten en artiesten die elkaar ontmoeten bij PLANETART en direct nieuwe projecten initiëren, etc.

8. Fondsenwerving en bijdrage derden incl media.

o.a. Gemeente Enschede, Provincie Overijssel, SNS reaalfonds, VSB fonds, Mondriaanstichting, Fonds voor de Podiumkunsten, SANYO, Panasonic, Raab Karcher, Vredestein, Philips, Westergasfabriek, it-staffing, on-signal, Eurotrash Brewery, Workx, Numloq, Antenna, Muze internet solutions, AerosolDesign, Morssinkhof beton, PJ-Media, NRC, Garage Paul Staat, AerosolDesign, Lizz Bizz Zwolle, Het Goed Enschede, Scholengemeenschap Twickel Hengelo, Stedelijk Lyceum Enschede, Alles Los Agency Enschede, The Sample Temple, Volkskrantgebouw / Urban Resort, Frank Snel, H&S Computerservices, Amsterdam fonds voor de Kunst, Stadsdeel Amsterdam Oost-Watergraafsmeer, Gonzo Circus, Bright, Blend, DJ Broadcast, MusicMaker, Roarezine, Metropolis M, Projectbureau Roombeek, TENT Rotterdam, Poppodium Atak, Muziekkwartier, Rijksmuseum Twenthe, Design Academy, Universiteit Twente, Vrije Universiteit Amsterdam, Willem de Kooning Academie Rotterdam, AKI ArtEZ kunstacademie Enschede, Saxion Hogescholen Enschede, Workx, Mediamatic, Nederlands Instituut voor Mediakunst/ Montevideo/Time Based Arts Amsterdam, Moddr_lab, Worm, Wormshop, Antenna, Numloq, SamSam, Nieuws.be NRCnext, Trendtranslator.nl, New York Times, Diverse blogs en websites: 776 hits op Google. Lany Voom blog, NRC 7 tips om uit te gaan, Financieel Dagblad, Volkskrant culturele agenda, Association of Virtual Worlds, Overheids adviesorgaan EPN Platform Virtuele Werelden, HAR2009, Ecopolis, AT5, Poid Mahovich, Eventful, Virtueel Platform, Project Gentili, AKI.nl, Applied Culture, HvA onderzoekstrajecten, Masters of Media, scopicregimesvirtuality, IMA Institute fur Medienarchaologie, Trendslog.nl, Trendslator, diverse kunstenaars, Hieruit volgende uitnodigingen voor diverse wereldwijde presentaties, zoals voor ARS Electronica, Linz.

Inspirerende activiteiten, inspirerende connecties

9. Organisatie promotie en accent op Enschede-promotie

Bij al onze presentaties geven wij duidelijk aan dat wij een organisatie zijn die haar basis, kantoor en groot deel van haar activiteiten in Enschede heeft. PLANETART maakt zich juist sterk door samenwerking met instituten op gebied van onderwijs en technologie in de stad Enschede. We leggen dan altijd uit wat er zo bijzonder is aan Enschede, en noemen de markante eigenschappen van de AKI ArtEZ en haar geschiedenis, de combinatie van dit onderwijs met de aanwezigheid van een technische universiteit in de regio en Saxion hogeschool, etc. We vertellen dan over het unieke, middeleeuwse stadscentrum, waar de Oude Markt en haar horeca een bijzondere gelegenheid biedt tot gezamenlijke cultuurbeleving en waar de openbare ruimte een interactief platform biedt voor internationale kwaliteitskunst. Dit concept trekt tevens internationale belangstelling. Zoals de filmacademie die kwam filmen dankzij onze onderzoeksavonden en daarna op GGOBOT, over Technological Singularity, binnenkort op de publieke omroep te zien. We werken regelmatig mee aan producties voor VPRO (zie films Second Life), de naam Enschede wordt dan ook in het discours genoemd. Het winnen van de Kunstvlaai-prijs en een artikel met pagina brede foto in de NRC, terwijl daaronder staat: Lady Gaga optreden valt tegen, is een onuitwisbaar succes. Zie verder inleiding en gedeelte "financieel" .

10. Doelgroep

PLANETART heeft in haar doelstellingen staan het presenteren van internationale kwaliteit, een platform zijn voor jong talent, experiment, maar zeker zo belangrijk is het toegankelijk maken van kunst voor een breed publiek. Dat doet PLANETART door het gratis aanbieden van haar programma, veelal door kunst uit de musea te halen en te presenteren in de openbare ruimte, in uitgaansgelegenheden, in combinaties met filmavonden, toegankelijke opzet, etc etc. Onze doelgroep varieert dus van

jong tot oud. Kort door de bocht zou men kunnen beweren dat de hoofd doelgroep jonge mensen zijn die geïnteresseerd zijn in kunst. Maar uit ervaring en opzet blijkt dat juist jong en oud en ook veel lokale, landelijke en internationale organisaties zich aangetrokken voelen tot PLANETART, juist vanwege haar vernieuwende en toegankelijke concepten.

11. Recensies

Zie bijlagen... <http://2011.twentebiennale.nl/Verslag/Kranten-bijlageAanvraagPLANETART2012.pdf>

Ivm verandering LexisNexis Utwente abonnement tav lokale dagbladen, is er in dit overzicht niet gezocht op PLANETART, wel op PLANETART's grootste producties: GGOBOT en Twente Biënnale.

Highlights zijn bereik van het grootste deel van alle Nederlandse dagbladen, kunst- lifestyle en muziekbladen. Voor Twente Biënnale groot artikel geschreven voor Volkskrant en NRC, en voor GGOBOT en Twente Biënnale hele fullcolour pagina voorin de BRIGHT (gadget tijdschrift): op de pagina van de inhoudsopgave. Daarnaast Veronicagids, VPRO-gids, etc etc.

1.	GRENSWERK Voor het eerst de band met het publiek - Het succes van een legokerk De Twentse Courant Tubantia, 3 oktober 2011 maandag, CULTUUR, 632 woorden, HERMAN HAVERKATE ... het zojuist afgesloten Gogbot Festival had gepast. Wat ...
☐ 2.	Gegrepen door kunst - zijdelings door René Beune De Twentse Courant Tubantia, 15 september 2011 donderdag, R_ENSCHEDE, 386 woorden ... experimenteel kunstfestival als Gogbot , waar Enschede zich - ...
☐ 3.	Genieten of oordopjes op Gogbot De Twentse Courant Tubantia, 12 september 2011 maandag, R_ENSCHEDE, 625 woorden ... geluid op het Gogbot -festival. Muziek, sommigen ... ... het programma van Gogbot bij sommige optredens ... ... het eerst op Gogbot . Niet alles kan ... ... pas op de Gogbot -camping aan de ...
☐ 4.	CENTRUM - Stationsplein voor verkeer afgesloten De Twentse Courant Tubantia, 12 september 2011 maandag, R_ENSCHEDE, 74 woorden ... Stationsplein vanwege het Gogbot -festival slecht toegankelijk ...
☐ 5.	GEEN KOP De Twentse Courant Tubantia, 10 september 2011 zaterdag, R_ENSCHEDE, 19 woorden ... DE SITE Het Gogbot Festival is nog twee ...
☐ 6.	10 De Telegraaf, 10 september 2011 zaterdag, 1; Blz. 15, 378 woorden ... vindt het multidisciplinaire GGOBOT festival plaats. Met ... ... Toegang gratis. www.gogbot.nl HUIZENVandaag is ...
☐ 7.	Laatste kans! Het Financieele Dagblad, 10 september 2011 zaterdag, Persoonlijk - Droomweekend; Blz. 11, 168 woorden FestivalEnschede Gogbot is een jaarlijks festival ...

	... diverse locaties, http://gogbot.nl 24 uur ...
☐ 8.	Agenda Het Financieele Dagblad, 10 september 2011 zaterdag, Weekend; Blz. 54, 324 woorden ... jaarlijks terugkerende technofestival Gogbot schakelt een tandje ... ... Twentse Welle. www.gogbot.nl
☐ 9.	Dansende robots openen Gogbot Festival De Twentse Courant Tubantia, 9 september 2011 vrijdag, A_VANDAAG, 1 woorden ... Enschede het jaarlijkse Gogbot Festival van start. ... ... Nederland unieke festival. Gogbot staat dit jaar ... ... grote rol op Gogbot. Niet alleen de ...
☐ 10.	Gergiev Festival AD/Algemeen Dagblad, 8 september 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 29, 306 woorden ... circustheater.nlfestivalGGOBOTDe binnenstad van ... ... dagen omgedoopt tot GGOBOT-festivalterrein. Drie dagen ... ... centrum, Enschede. http://gogbot.nltheaterDe ...
☐ 11.	Gergiev Festival AD/De Dordtenaar, 8 september 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 29, 306 woorden ... circustheater.nlfestivalGGOBOTDe binnenstad van ... ... dagen omgedoopt tot GGOBOT-festivalterrein. Drie dagen ... ... centrum, Enschede. http://gogbot.nltheaterDe ...
☐ 12.	Gergiev Festival AD/Groene Hart, 8 september 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 29, 306 woorden ... circustheater.nlfestivalGGOBOTDe binnenstad van ... ... dagen omgedoopt tot GGOBOT-festivalterrein. Drie dagen ... ... centrum, Enschede. http://gogbot.nltheaterDe ...
☐ 13.	Gergiev Festival AD/Rotterdams Dagblad, 8 september 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 29, 306 woorden ... circustheater.nlfestivalGGOBOTDe binnenstad van ... ... dagen omgedoopt tot GGOBOT-festivalterrein. Drie dagen ... ... centrum, Enschede. http://gogbot.nltheaterDe ...
☐ 14.	Gergiev Festival AD/Haagsche Courant, 8 september 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 29, 306 woorden ... circustheater.nlfestivalGGOBOTDe binnenstad van ... ... dagen omgedoopt tot GGOBOT-festivalterrein. Drie dagen ... ... centrum, Enschede. http://gogbot.nltheaterDe ...

☐	15.	Gergiev Festival AD/Utrechts Nieuwsblad, 8 september 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 29, 306 woorden ... circustheater.nlfestival GGOBOT De binnenstad van ... ... dagen omgedoopt tot GGOBOT -festivalterrein. Drie dagen ... ... centrum, Enschede. http://gogbot.nltheaterDe ...
☐	16.	Gergiev Festival AD/Amersfoortse Courant, 8 september 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 29, 306 woorden ... circustheater.nlfestival GGOBOT De binnenstad van ... ... dagen omgedoopt tot GGOBOT -festivalterrein. Drie dagen ... ... centrum, Enschede. http://gogbot.nltheaterDe ...
☐	17.	Gergiev Festival AD/Rivierenland, 8 september 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 29, 306 woorden ... circustheater.nlfestival GGOBOT De binnenstad van ... ... dagen omgedoopt tot GGOBOT -festivalterrein. Drie dagen ... ... centrum, Enschede. http://gogbot.nltheaterDe ...
☐	18.	GeekfestUittip voor nerds: vrijdag start de 8e editie van Gogbot, het multimediafestival in Enschede. Door de hele binnenstad. Dagblad De Pers, 8 september 2011 donderdag, 117 woorden
☐	19.	TUSSEN & YOU TUBE-POOP - datapanic De Twentse Courant Tubantia, 8 september 2011 donderdag, 797 woorden, DOOR MICHEL ARKES ... in de greep. GGOBOT staat voor de ... ... MICHEL ARKES FOTO'S GGOBOT ... organisatie van het GGOBOT -festival. "De invloed ... ... de hoofdthema's van GGOBOT 2011." Datapanic komt ... ... voorbereiding vloog het GGOBOT -team in februari ... ... ander onderdeel van GGOBOT 2011 is YouTube-poop. ... ... en kunstenaars van GGOBOT komen van ver. ... ... je zoeken op ' gogbots '. Dan krijg je ... ... artiesten mee aan GGOBOT 2011. "In heel ... ... een festival als GGOBOT kan en mag ... ... die toevallig passeert. GGOBOT is voor iedereen toegankelijk. ...
☐	20.	GEEN KOP De Twentse Courant Tubantia, 8 september 2011 donderdag, 46 woorden WAAR TE ZIEN GGOBOT 2011 De opening is ... ... op http://www.gogbot.nl
☐	21.	GEEN KOP De Twentse Courant Tubantia, 8 september 2011 donderdag, 17 woorden MEESTE ARTIESTEN BIJ GGOBOT KOMEN VAN VER, ...

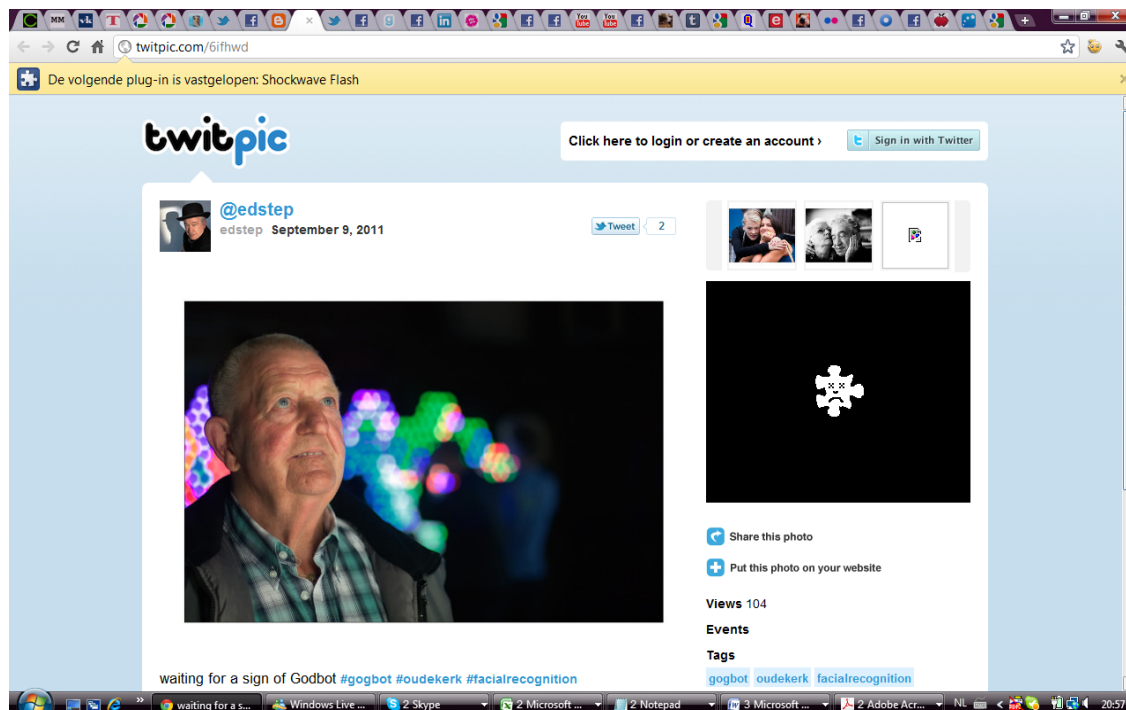
☐	22.	gogbot de Volkskrant, 8 september 2011 donderdag, V Kunst; Blz. 19, 86 woorden ... op het multimediale Gogbot Festival in Enschede ... ... N-Type e.a. Gogbot , div. locaties o.a. ... ... 11/9. http://gogbot.nl
☐	23.	NRC Handelsblad , 8 september 2011 donderdag, Cultureel Supplement, 594 woorden ... van het multimediaspektakel GOGBOT . Open za en ...
☐	24.	5 redenen om uit te gaan NRC.NEXT, 8 september 2011 donderdag, Uit, 435 woorden ... Zwiers.3 festival Gogbot Enschede: 11 locaties, ... Grotendeels gratis. www.gogbot.nl Het programma ... ... muziek- en technologiefestival Gogbot staat dit jaar ...
☐	25.	Stromend kunstfestijnBarticamp De Twentse Courant Tubantia, 7 september 2011 woensdag, R_BERKELLAND, 509 woorden ... met de manifestatie Gogbot in Enschede en ...
☐	26.	GEEN KOP De Twentse Courant Tubantia, 6 september 2011 dinsdag, A_!!!!!!!, 34 woorden ... regio - Datapanic bij GOGBOT - Een vroege Kerst ...
☐	27.	Hacktivist regelt identiteit Dagblad De Pers, 5 september 2011 maandag, Blz. 17, 503 woorden, Dirk Koppes ... Enschede tijdens het GOGBOT -festival over zijn ... ... bezoekt hij het GOGBOT festival, een vierdaags ...
☐	28.	TETEM geopend met WIMBY De Twentse Courant Tubantia, 2 september 2011 vrijdag, R_ENSCHEDE, 143 woorden ... aan de festiavl Gogbot en GrensWerk.
☐	29.	Tetem trapt af in nieuw onderkomen - podium Heeft u tips? Bel 053 480 38 20 of mail enschede@tctubantia.nl De Twentse Courant Tubantia, 31 augustus 2011 woensdag, R_ENSCHEDE, 526 woorden ... festivals (Grenswerk en Gogbot), performances, Open Monumentendag ...
☐	30.	Camping voor bezoekers Gogbot De Twentse Courant Tubantia, 26 augustus 2011 vrijdag, R_ENSCHEDE, 113 woorden ... bezoekers van het Gogbot -festival (van 8 ... ... van het achtste Gogbot -festival. Amnesia is een samenwerking van Gogbot en de kunstenaars ...

	... De sfeer van Gogbot , een festival voor ... ... reserveringen: camping@ gogbot.nl
☐ 31.	Prijs voor feesten in Enschede De Twentse Courant Tubantia, 14 mei 2011 zaterdag, R_ENSCHEDE, 75 woorden ... FC Twente en Gogbot . Enschede Promotie viel ... ... muziek- en technolegiefestival Gogbot als meest vernieuwend. ...
☐ 32.	- NIEUWE kunst OP OUDE GROND De Twentse Courant Tubantia, 12 mei 2011 donderdag, 740 woorden, DOOR HERMAN HAVERKATE ... Alphen) organisator van Gogbot , het jaarlijkse multimediale ...
☐ 33.	Project 'Iedereen kunstenaar' De Twentse Courant Tubantia, 6 mei 2011 vrijdag, R_ENSCHEDE, 114 woorden ... bestaande festivals als Gogbot en GrensWerk.
☐ 34.	Het Parool , 9 april 2011 zaterdag, Algemeen; Blz. 6, 228 woorden ... Human 2.0 creëren'. Gogbot event & expoZaterdag ...
☐ 35.	6 redenen om uit te gaan NRC.NEXT, 25 februari 2011 vrijdag, Uit, 492 woorden ... op het jaarlijkse Gogbot festival in Enschede (...
☐ 36.	Twentse ambassade in Amsterdam? Dat zijn wij! De Twentse Courant Tubantia, 15 januari 2011 zaterdag, R_ENSCHEDE, 1059 woorden, BEN LENSINK ... van het jaarlijkse GOGBOT -Festival dat zich ...

Op Twitter gezocht met zoekterm "GOGBOT", er werd dagelijks veel getweet, meestal met linkjes naar zelf geuploadde foto's, facebookpagina's met fotoverslagen, eigen weblogs met uitgebreide fotoverslagen en zelf geuploadde YouTube-filmpjes.

Diverse weblogs en websites, o.a. Krantenberichten in Tubantia (dagelijks o.a. voorpagina, zij bijlagen), NRC, AD, hele pagina in de Volkskrant, Trouw, Wereldomroep, etc.

Van LexisNexis, academische kranten database:

1.	Kunstexpeditie in oude fabriek; Recensie toonaangevende Franse collectie in maastrichtse timmerfabriek de Volkskrant, 12 augustus 2011 vrijdag, V Opening; Blz. 4, 1661 woorden, Door Marina de Vries ... paviljoen van de Biënnale van Venetië FRAC- ... ... presenteerde op de Biënnale van Venetië in ... ... fabriekscomplex van de Twente Biënnale in Hengelo lieten ...
☐ 2.	PIRATENVLAK VAN 'N REBEL, COPYRIGHT: ROB SCHOLTE De Twentse Courant Tubantia, 30 juni 2011 donderdag, 188 woorden ... zien op de Twente Biënnale in Hengelo. Wie ...
☐ 3.	nvt
☐ 4.	nvt
☐ 5.	nvt
☐ 6.	Kunsteducatie voor scholen steeds belangrijker voor AkkuH De Twentse Courant Tubantia, 28 mei 2011 zaterdag, R_HENGELLO, 283 woorden ... nauw was betrokken, was de Twente Biënnale in de Creatieve ...

☐ 7.	nvt
☐ 8.	GEEN KOP De Twentse Courant Tubantia, 24 mei 2011 dinsdag, A_UIT, 151 woorden ... volgens Rob Scholte Twente Biennale #tb11 maartendors Twente Biennale was mooi, maar nu ...
☐ 9.	hengelo - Organisatie Twente Biennale dik tevreden over expositie De Twentse Courant Tubantia, 23 mei 2011 maandag, R_HENGEL0, 197 woorden ... genomen bij de Twente Biennale. Het zou zomaar ... ... dag van de Twente Biennale. Het loopt lekker ...
☐ 10.	TE GAST IN PELLENHOF De Twentse Courant Tubantia, 19 mei 2011 donderdag, 180 woorden ... ook op de Twente Biennale in Hengelo. Beeldbepalende ...
☐ 11.	'We kennen Gordon beter dan de bureu' De Twentse Courant Tubantia, 19 mei 2011 donderdag, A_TWENTE, 371 woorden, THEO HAKKERT ... symposium op de Twente Biennale. Op de manifestatie ...
☐ 12.	exposities de Volkskrant, 19 mei 2011 donderdag, V Kunst; Blz. 18, 2141 woorden ... De Creatieve Fabriek: Twente Biennale, kunstfestival met hedendaagse ... ... Bosch, Kruithuis: Graphos Biennale, nieuwe ontwikkelingen in ...
☐ 13.	Twente Biennale Leeuwarder Courant, 19 mei 2011 donderdag, Uit; Blz. 16, 134 woorden Tijdens de Twente Biennale wordt er exclusief ... ... het zeggen. De Biennale duurt tot en ... ... invullen: Tuindorpstraat 61), Twente Biennale, t/m 22 ...
☐ 14.	Twente Biennale geeft verontrustend beeld van de moderne tijd - Kunst die afstoot, beangstigt en ontroert De Twentse Courant Tubantia, 18 mei 2011 woensdag, A_UIT, 599 woorden, HERMAN HAVERKATE ... zien op de Twente Biennale: drie fabriekshallen vol ... ... van de hele Biennale: het levensgrote aquarium ... ... expositiehal van de Twente Biennale, zet min of meer ... ... 2011, leven. De Biennale, die voor de ... ... van een voor Twente ongekende omvang en ... ... bezoek aan de Biennale ver uit boven ... ... en tekeningen: de Twente Biennale biedt het allemaal. ... ... dagen nog is de Biennale te zien. Wie ... ... WAAR TE ZIEN Twente Biennale Hengelo, Creatieve Fabriek, ...
☐ 15.	Recensies de Volkskrant, 17 mei 2011 dinsdag, V Opening; Blz. 6, 933 woorden, Marina de Vries Tim Sprangers Beeldende kunstjjjjjTwente BiennaleDe voormalige Hazemeyer/ ... ... moeten ze in Twente hebben gedacht. En ... ... wordt de eerste Twente Biennale gehouden.Anders dan ...

	... het achterland van Twente met klinkende, (inter) ... ... rauwe reputatie van Twente, thuisbasis van de ... ... Daarmee maakt deze biënnale ook de indruk ... ... te raden over Twente Biënnale Hij doet niets ...
☐ 16.	Relletje over bier bij Twente Biënnale De Twentse Courant Tubantia, 14 mei 2011 zaterdag, R_HENGELLO, 177 woorden ... de openingsavond de Twente Biënnale stop te leggen. ... ... Fabriek, waar de biënnale plaats vindt. Het ... ... leider van de Twente Biënnale. Organisator Kees de ... ... organisatie van de biënnale en Kouijzer. "Dit ...
☐ 17.	Twente Biënnale AD/De Dordtenaar, 12 mei 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 20, 88 woorden ... s gaat de Twente Biënnale van start. Tijdens ...
☐ 18.	Twente Biënnale AD/Groene Hart, 12 mei 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 20, 88 woorden ... s gaat de Twente Biënnale van start. Tijdens ...
☐ 19.	Twente Biënnale AD/Rotterdams Dagblad, 12 mei 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 20, 88 woorden ... s gaat de Twente Biënnale van start. Tijdens ...
☐ 20.	Twente Biënnale AD/Haagsche Courant, 12 mei 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 20, 88 woorden ... s gaat de Twente Biënnale van start. Tijdens ...
☐ 21.	Twente Biënnale AD/Utrechts Nieuwsblad, 12 mei 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 20, 88 woorden ... s gaat de Twente Biënnale van start. Tijdens ...
☐ 22.	Twente Biënnale AD/Amersfoortse Courant, 12 mei 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 20, 88 woorden ... s gaat de Twente Biënnale van start. Tijdens ...
☐ 23.	Twente Biënnale AD/Rivierenland, 12 mei 2011 donderdag, Algemeen Dagblad - Cultuur; Blz. 20, 88 woorden ... s gaat de Twente Biënnale van start. Tijdens ...
☐ 24.	GEEN KOP De Stentor/ Deventer Dagblad, 12 mei 2011 donderdag, UIT_AGENDA, 64 woorden ... m 22 mei Twente Biënnale Twente Biënnale is een nieuw evenement ... ... in Hengelo. De Twente Biënnale gaat over maatschappelijke ...

☐	25.	GEEN KOP De Stentor / Dagblad Flevoland, 12 mei 2011 donderdag, UIT_AGENDA, 64 woorden ... m 22 mei Twente Biënnale Twente Biënnale is een nieuw evenement ... ... in Hengelo. De Twente Biënnale gaat over maatschappelijke ...
☐	26.	GEEN KOP De Stentor / Gelders Dagblad, 12 mei 2011 donderdag, UIT_AGENDA, 64 woorden ... m 22 mei Twente Biënnale Twente Biënnale is een nieuw evenement ... ... in Hengelo. De Twente Biënnale gaat over maatschappelijke ...
☐	27.	GEEN KOP De Stentor / Nieuw Kamper Dagblad, 12 mei 2011 donderdag, UIT_AGENDA, 64 woorden ... m 22 mei Twente Biënnale Twente Biënnale is een nieuw evenement ... ... in Hengelo. De Twente Biënnale gaat over maatschappelijke ...
☐	28.	GEEN KOP De Stentor / Sallands Dagblad, 12 mei 2011 donderdag, UIT_AGENDA, 64 woorden ... m 22 mei Twente Biënnale Twente Biënnale is een nieuw evenement ... ... in Hengelo. De Twente Biënnale gaat over maatschappelijke ...
☐	29.	GEEN KOP De Stentor / Zutphens Dagblad, 12 mei 2011 donderdag, UIT_AGENDA, 64 woorden ... m 22 mei Twente Biënnale Twente Biënnale is een nieuw evenement ... ... in Hengelo. De Twente Biënnale gaat over maatschappelijke ...
☐	30.	GEEN KOP De Stentor / Zwolse Courant, 12 mei 2011 donderdag, UIT_AGENDA, 64 woorden ... m 22 mei Twente Biënnale Twente Biënnale is een nieuw evenement ... ... in Hengelo. De Twente Biënnale gaat over maatschappelijke ...
☐	31.	- NIEUWE kunst OP OUDE GROND De Twentse Courant Tubantia, 12 mei 2011 donderdag, 740 woorden, DOOR HERMAN HAVERKATE ... Hengelo, de eerste Twente Biënnale. Met Damien Hirst, ... HERMAN HAVERKATE FOTO'S TWENTE BIËNNALE ... curator van de Twente Biënnale, is er speciaal voor ... ... dat ding in Twente te tonen. Gelukkig ... ... organisatie van de Biënnale, noemt het een ... ... eerste keer in Twente wordt georganiseerd. "Londen, ... in Venetië een Biënnale, waarom zou dat dan niet in Twente kunnen? Deze streek, ... er op de Biënnale. Grote Europese en ... ... PLANET ART in Twente, hebben die taak ...
☐	32.	GEEN KOP De Twentse Courant Tubantia, 12 mei 2011 donderdag, 169 woorden TWENTE BIËNNALE 12-22 mei, Hengelo E De Twente Biënnale duurt tien dagen (...

	... WAAR TE ZIEN Twente Biënnale Tot en met ...
☐ 33.	POOLIJS TE KOOP De Twentse Courant Tubantia, 12 mei 2011 donderdag, 181 woorden ... ook op de Twente Biënnale . Voor 24,95 Euro ...
☐ 34.	GEEN KOP De Twentse Courant Tubantia, 12 mei 2011 donderdag, 80 woorden ... minaretten. Op de Twente Biënnale is hij aanwezig met ...
☐ 35.	twente biënnale 2011 de Volkskrant, 12 mei 2011 donderdag, V Kunst; Blz. 19, 81 woorden ... Ali. Dat is de Twente Biënnale 2011, een nieuw ... ... alles overheersende massamedia. Twente Biënnale , Creatieve Fabriek, Hengelo. ...
☐ 36.	Beeldende kunst; Voorkeur NRC Handelsblad, 12 mei 2011 donderdag, Cultureel Supplement, 539 woorden Nieuw Twente Biënnale Meer dan 50 ... ... kader van de Twente Biënnale hun werk in ...
☐ 37.	Art Amsterdam of Twente Biënnale? De Twentse Courant Tubantia, 11 mei 2011 woensdag, A_TWENTE, 1 woorden ... morgen de eerste Twente Biënnale , een grote presentatie ... ... Hos (foto). De Biënnale duurt tien dagen ...
☐ 38.	GEEN KOP De Twentse Courant Tubantia, 10 mei 2011 dinsdag, A_UIT, 50 woorden ... kopstukken van de Twente Biënnale . "Londen, Moskou, Berlijn, ...
☐ 39.	Trouw , 7 mei 2011 zaterdag, Weekend Gids; Blz. 12, 597 woorden ... tel. 0113-228883 Twente Biënnale International Art Festival ... ... hun werk. De Twente Biënnale gaat over maatschappelijke ... ... van David Cerny (Twente Biënnale , Hengelo).
☐ 40.	Miss Montreal komt - podium Heeft u tips? Bel 074 377 33 70 of mail hengelo@tctubantia.nl De Twentse Courant Tubantia, 20 april 2011 woensdag, R_HENGELLO, 426 woorden ... Stichting Hof van Twente -Keszthely en de ... ... haar op de Twente Biënnale in de Creatieve ...
☐ 41.	Euphonion Singers terug in Lambertus Basiliek - podium Heeft u tips? Bel 074 377 33 70 of mail hengelo@tctubantia.nl De Twentse Courant Tubantia, 30 maart 2011 woensdag, R_HENGELLO, 582 woorden ... haar op de Twente Biënnale in Hengelo. De ...
☐ 42.	Verse kunst in antiek fabriekspand Hengelo De Twentse Courant Tubantia, 10 maart 2011 donderdag, R_REGIO, 297 woorden ... editie van de Twente Biënnale . ... heet het evenement ' Twente Biënnale Art Festival, London - ...

	... ik is klein'. Want Twente heeft grote potenties ... ... van uitdagingen." De biënnale draait om kunstenaars ...
☐ 43.	Hoe beroemde namen naar Hengelo komen De Twentse Courant Tubantia, 10 maart 2011 donderdag, R_REGIO, 173 woorden ... proef van de Twente Biënnale . ... tentoonstelling als de Twente Biënnale , zegt De Groot. " ...
☐ 44.	Verse kunst in antiek fabriekspand De Twentse Courant Tubantia, 9 maart 2011 woensdag, R_HENGELO, 329 woorden ... mei met de Twente Biënnale een omvangrijke kunstmanifestatie ... ... editie van de Twente Biënnale . Het evenement heeft ... ... heet het evenement ' Twente Biënnale Art Festival, London - ... ... ik is klein'. Want Twente heeft grote potenties ... ... van uitdagingen." De biënnale draait om kunstenaars ...
☐ 45.	Hoe je beroemde namen naar Hengelo haalt De Twentse Courant Tubantia, 9 maart 2011 woensdag, R_HENGELO, 170 woorden ... proef van de Twente Biënnale . "Ja, nu gaat ... ... tentoonstelling als de Twente Biënnale , zegt De Groot. " ...
☐ 46.	Twente Biënnale 'kost' bijna kwart miljoen De Twentse Courant Tubantia, 9 maart 2011 woensdag, R_HENGELO, 126 woorden ... invulling van de Twente Biënnale in de Creatieve ...
☐ 47.	GEEN KOP De Twentse Courant Tubantia, 9 maart 2011 woensdag, R_HENGELO, 56 woorden TWENTE BIËNNALE - Na de succesvolle ... ... voor de grote Twente Biënnale , die in mei ...
☐ 48.	Ook werk van Damien Hirst te zien De Twentse Courant Tubantia, 9 maart 2011 woensdag, R_HENGELO, 61 woorden ... Groot van de Twente Biënnale . Damien Hirst is zo'n ...
☐ 49.	Twente Biënnale toont topkunst De Twentse Courant Tubantia, 16 februari 2011 woensdag, A_VANDAAG, 152 woorden ... zijn op de Twente Biënnale in Hengelo. Ook ... De Twente Biënnale wordt gehouden in ...

Via zoekdienst Europaclic, volgens hun indicatie ca 180.000 euro aan advertentiewaarde:

FileNaam

AD Amersfoortse Courant_20110512_054.pdf

AD Dordtenaar_20110512_055.pdf

AD Groene Hart ed. Alphen a_d Rijn_20110512_054.pdf

AD Groene Hart ed. Gouda_20110512_054.pdf
AD Groene Hart ed. Woerd en_20110512_054.pdf
AD Haagsche Courant ed. Delft_20110512_055.pdf
AD Haagsche Courant ed. Den Haag Stad_20110512_055.pdf
AD Haagsche Courant ed. Westland_20110512_055.pdf
AD Haagsche Courant ed. Zoetermeer_20110512_055.pdf
AD Rivierenland_20110512_055.pdf
AD Rotterdams Dagblad ed . Hoeksche
Waard_20110512_055.pdf
AD Rotterdams Dagblad ed . Oost_20110512_055.pdf
AD Rotterdams Dagblad ed . Rotterdam Stad_20110512_055.pdf
AD Rotterdams Dagblad ed . Voorne Putten_20110512_055.pdf
AD Rotterdams Dagblad ed . Waterweg_20110512_055.pdf
AD Utrechts Nieuwsblad e d. Utrecht Oost_20110512_054.pdf
AD Utrechts Nieuwsblad e d. Utrecht Stad_20110512_054.pdf
AD Utrechts Nieuwsblad e d. Utrecht Zuid_20110512_054.pdf
Bornse Courant_20110519_042.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Achterhoek_20110511_013.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Achterhoek_20110512_310.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Achterhoek_20110518_209.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Achterhoek_20110519_021.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Achterhoek_20110519_281.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Almelo_20110511_013.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Almelo_20110512_310.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Almelo_20110518_209.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Almelo_20110519_021.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Almelo_20110519_281.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Enschede_20110511_013.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Enschede_20110512_310.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Enschede_20110518_209.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Enschede_20110519_021.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Enschede_20110519_281.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Hengelo_20110511_013.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Hengelo_20110512_310.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Hengelo_20110514_030.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Hengelo_20110518_209.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Hengelo_20110519_021.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Hengelo_20110519_281.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Hengelo_20110523_046.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Hengelo_20110528_093.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Oldenzaal_20110511_013.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Oldenzaal_20110512_310.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Oldenzaal_20110518_209.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Oldenzaal_20110519_021.pdf

De Twentsche crt Tubanti a ed. Oldenzaal_20110519_281.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Reggestreek_20110511_013.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Reggestreek_20110512_310.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Reggestreek_20110518_209.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Reggestreek_20110519_021.pdf
De Twentsche crt Tubanti a ed. Reggestreek_20110519_281.pdf
De Twentsche crt Tubantia ed. Tubbergen_20110511_013.pdf
De Twentsche crt Tubantia ed. Tubbergen_20110512_310.pdf
De Twentsche crt Tubantia ed. Tubbergen_20110518_209.pdf
De Twentsche crt Tubantia ed. Tubbergen_20110519_021.pdf
De Twentsche crt Tubantia ed. Tubbergen_20110519_281.pdf
Hengelo's Weekblad_20110510_067.pdf
Hengelo's Weekblad_20110510_074.pdf
Het Kanaal_20110511_069.pdf
Hofweekblad_20110511_027.pdf
Hofweekblad_20110518_053.pdf
Leeuwarder Courant ed. N oord_20110519_263.pdf
Leeuwarder Courant ed. S tad_20110519_263.pdf
Leeuwarder Courant ed. Z uid_20110519_263.pdf
Losser Journaal_20110503_045.pdf
NRC Handelsblad_20110512_122.pdf
UT-Nieuws_20110512_037.pdf
Veronica_20110513_033.pdf
Volkskrant_20110512_163.pdf
Volkskrant_20110517_100.pdf
Volkskrant_20110517_101.pdf

Quote: Hilde van Wijk, Grootstedelijk onderzoeker: Mijn beste vriendin, kunstcritica Anna van Leeuwen sprak zo enthousiast en vol lof over jullie, dat ik helemaal trots was dat ik jullie kende.

Quote: Hugo Kaagman: Amsterdam mag zich schamen dat ze niet zo'n mooie Biënnale hebben zoals jullie in Twente.

Een selectie:

Veronica
Oplage: 903.613
van: 13/05/2011

Pagina: 33

mediawaarde: € 11.244,00
cm2: 129,90

REDACTIE: LIENE KÉZÉR

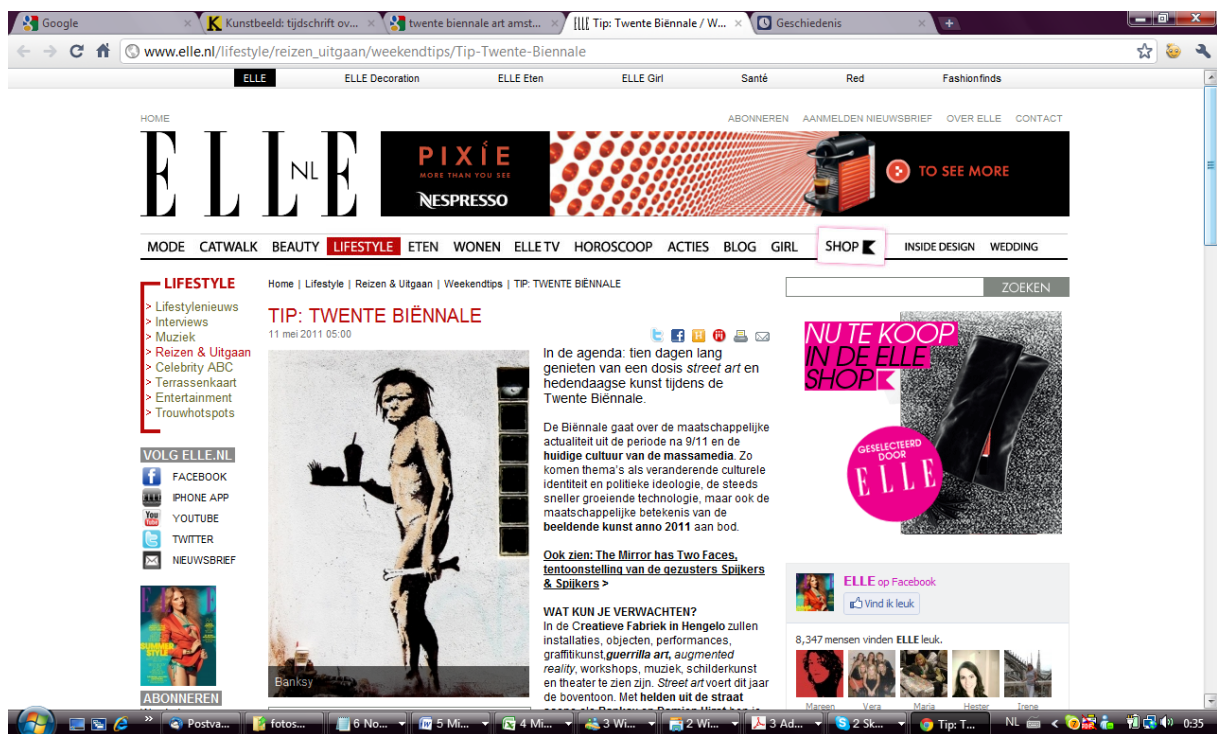

Coolle kunst

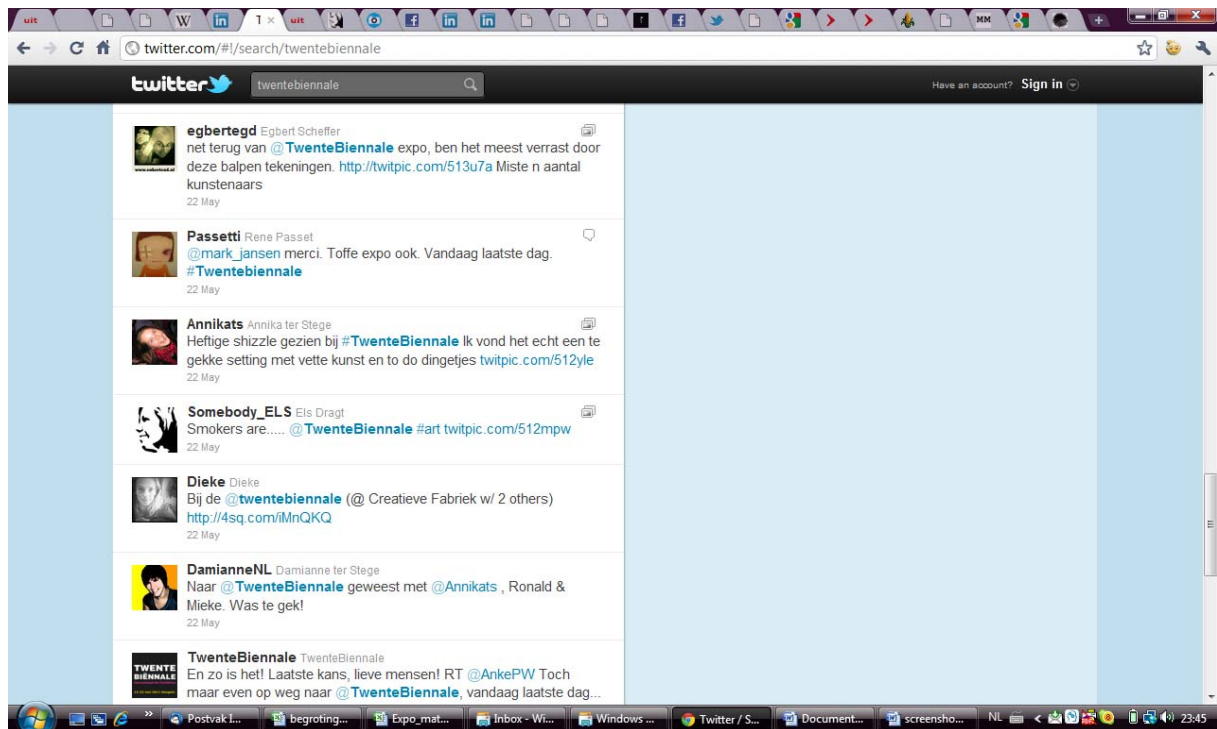
Londen, Berlijn, Moskou en... ongelooflijk maar waar, Hengelo. Twente heeft een Biënnale. Met hedendaagse kunst, een mix van internationaal gevestigde namen en talent uit Oost-Nederland en dit jaar veel aandacht voor streetart. Er wordt werk geëxposeerd van Damien Hirst (bekend van zijn diamanten schedel, een kunstwerk dat voor 75 miljoen euro door een groep investeerders werd aangekocht), streetkunstenaar Banksy en vele anderen. Twente Biënnale vindt plaats van 12 t/m 22 mei. De toegang is gratis. www.biennale-twente.nl

KUNST

Veel fotoverslagen en aankondigingen o.a. op Villa d'Arte, Trendbeheer, Kraakforum, Fok.nl, 3voor12, Duitse weblogs, FHM (For Him Magazine), VPRO gids, de Ingenieur, KLM Holland Herald, MTV, etc.

pagina's vol met twitterberichten.. zie volledige overzicht.

Recensie voor NRC, Door Lucette ter Borg, 4 sterren

HENGLO, 18 MEI. Hij ziet eruit als een groot uitgevallen, gummi badspeeltje: de sleepboot die beeldend kunstenaar Filip Jonker (1980) van waterdicht honingraatkarton maakte en die vlak bij de ingang staat van de Twentse Biënnale in Hengelo. *De Furie*, zoals de boot heet, is geen speeltje, maar een glanzende, zeewaardige boot met een lekker bobbelige buitenkant, die van het topje van de mast tot aan de kiel beige is gekleurd. Jonker bouwde de boot in 2010 en vaarde er het Twentekanaal mee af, de Noordzee over, naar Londen en weer terug. Karton nog intact, bemanning veilig thuis. Jonkers volgende project staat vast: hij gaat een huis van karton bouwen voor een woningbouwvereniging in Enschede. Als je met karton kunt varen, kun je er immers ook in wonen.

De Furie is één van de vele verrassende werken op de manifestatie in en om de Creatieve Fabriek in Hengelo – een amalgaam van fabriekshallen en stukken leeg land waar vroeger de elektrische schakelkastenfabriek Hazemeyer was gehuisvest. Drie grote hallen en buitenruimtes staan zo'n vijftig kunstenaars ter beschikking. Alles ademt de prettige geest van vrijbuitery, van over de paaltjes stappen en grenzen verleggen, die ook het werk van Jonker kenmerkt.

Dat begint al met de keuze van kunstenaars die directeur Kees de Groot – bekend van het geëngageerde multi-media platform Planetart - heeft uitgenodigd: een mengelmoes van regionaal en internationaal talent. Vergeet de gedachte dat *Twentse Biënnale* staat voor regionale kunst. De boot van ex-AKI student Jonker wordt geflankeerd door een oud werk van coryfee Joep van Lieshout: een polyester darmstelsel dat dient als cafeetje. Naast de *street art* van de wereldberoemde Britse graffiti-kunstenaar Banksy is er minstens zo bijzonder werk van de Belgische graffiti-kunstenaar Roa, of van het Iraanse duo Icy + Sot dat met gevaar voor eigen leven het regime aanklaagt. De relatief onbekende kunstenaars houden goed stand tegen hun veel bekendere, internationale vakbroeders, en overtreffen ze vaak.

Zo is in de eerste hal vrij onbenullig conceptueel werk van de Brit Damien Hirst te zien. Maar dit wordt goed gemaakt doordat de Tsjechische kunstenaar David Cerný een parodie maakt op een van Hirsts beroemdste werken, *The Physical Impossibility of Death in the Mind of Someone Living* uit 1992. Cerný 'pikte' het idee van de haai van Hirst, veranderde de vis in een geknevelde Saddam Hoessein en liet die in een aquarium met formaldehyde drijven. Cerný's werk mist het esthetische van de haai van Hirst, en past daarom zo goed op deze Biënnale.

Want de gruwelijke wereld na 9/11 is het thema, en vooral hoe hedendaagse kunstenaars omgaan met die wereld die zich aandient in verhalen – fictief, realistisch, interactief, via digitale media of traditioneel via de schilder- en beeldhouwkunst. Dat leidt ertoe dat vooral in de eerste hal ruimte is voor expressionistisch geweld – in de vorm van beelden van getormenteerde lichamen, geslachte dieren, dystopische schilderijen van steden waar een kernbom lijkt onploft, geluidsinstallaties die plotseling een trommelvliezen tergend kabaal produceren. Maar er is ook verstild conceptueel werk. Het bijzondere project *MyPolarIce* van Coralie Vogelaar en Teun Castelein, die de opwarming van de aarde tot uitgangspunt van een reis naar de Noordpool maakten, biedt de kans om voor 24 euro 95 een stuk echt gletsjerijs in je eigen diepvries te bewaren voor het nageslacht.

In de tweede en derde, 'donkere' hal waaieren de werken thematisch uit. Hier kruipen in het halfduister lampjes over je voet, ratelen reuzeprojectoren in je oren, toont de Newyorkse fotograaf en filmmaker Richard Kern zijn porno-experimenten (overigens minder interessant dan de foto's verderop van Hester Scheurwater). Het kleinste en grappigste tv-station van Nederland - TV Wartburg, in een, juist ja, gehalveerde Wartburg - gaat de concurrentie aan met de grote bioscoopzaal waar films van Nicolas Provost, lieveling van het Rotterdamse filmfestival, worden vertoond.

Tussen al dat opmerkelijks, is er één die zijn stem het luidst laat horen. Dat is de Nederlandse kunstenaar Rob Scholte. Scholte was gisteren een van de *key-note*-sprekers op een symposium in de Cultuurfabriek over de stand van zaken in de kunst. Hij hield voor een volgepakte zaal een gloedvol

betoog over de noodzaak van kunstenaars om met hun kunst uitspraken te doen over zaken waarover in het benepen publieke klimaat van nu niet meer gesproken mag worden.

In een van de hallen van de Biënnale laat Scholte zien wat hij bedoelt. Hij stelt twaalf perfect gekopieerde reclameborden van sigarettenmerken ten toon, maar de normale, gitzwarte 'roken is dodelijk...'teksten zijn veranderd in recalcitrante *statements*: 'Van roken word ik blij', 'Roken is filosofie', 'Rokers zijn sexy mother-fuckers'. Niet iedereen is blij met zijn werk, zei Scholte tijdens het symposium. Maar wij wel. Want Scholte is weer even scherp, geestig en Tarantino-achtig 'vrij', als in zijn glorie dagen in de jaren tachtig van de twintigste eeuw.

• • • •

Twente Biënnale. T/m 22 mei. Creatieve Fabriek, Tuindorpstraat 62, Hengelo. Elke dag van 12-18u. Toegang gratis.

GOGBOT op MTV

Zowel GOGBOT 2011 als Twente Biënnale 2011 kenden een full page voorin de BRIGHT: op pagina 3, waar ook de inhoudsopgave van de Bright opgedrukt was:

Publicatie :Bright
Datum :30-09-2011
Pagina :7

Oplage :125.000
Frequentie :6x per jaar

Advertentiewaarde : €9995,00
Regio :Nederland

Testbeeld

www.gogbot.nl

Flikkerende zwart-wit patronen op een gigantisch videoscherm begeleid door een sound die je misschien het beste kunt omschrijven als een sequentie beestjes. Kunstenaar en componist Ryuji Ikeda gebruikt een real-time computerprogramma om zijn audiosignalen in strak gesynchroneerde barcode patronen om te zetten. Test Pattern is niet alleen een test voor de audio- en videoapparatuur, maar ook voor de zintuigen van het publiek want de beelden worden met honderden frames per seconde geprojecteerd. Niet voor de epileptici onder ons dus.

Ikeda werkt al sinds 2006 aan een serie installaties, geluid en films op basis van deze defamatie. De vooraanstaande Japanse audiovisuele kunstenaar is één van de topartiesten van het GOGBOT festival, dat dit jaar extra aandacht besteedt aan kunst en muziek uit Japan. Wanna shock your senses, is de vraag die de organisatie je stelt. Een terechte vraag, want wat dacht je van de rare robots van Sputniko!, een Japans meisje dat naast de sushirobot ook een robotpak creëerde waarmee je als man kan voelen hoe het is om te menstrueren. Ook de Japanse noise performer Maruosa moet je aankunnen.

Van 8 tot en met 11 september kun je je in Enschede overgeven aan multimediale kunst, muziek en technologie, in de vorm van workshops, lezingen, films, interactieve installaties en optredens van internationale artiesten. [CG]

ENSCHDE - IVM GOGBOT GEEN AGENDA

alleen voor intern/gebruik

2259 01691 002 00 00

/ INCOMING

IPAD 2 10
BRAUN HORLOGES 10
TREE OF LIGHT 11
AUDI A6 OOGOPSLAG 12
MINIOT IPAD 2 COVER 12

VERWACHTE TABLETS 13
SOFA_XXXX 14
SPOTIFY BOX 15
BRUYNZEEL MYGRIP 15
FIRMSHIP 16

EXPANTABLE 18
RAINDROP 19
ELIAN BAKFIETS 19
PERFECT BAGS 20
FORD B-MAX CONCEPT 22

BUGABOO DONKEY 23
A-SOLAR OPLADER 23
GESMOLTEN BRUGGEN 24
LG OPTIMUS 3D SPEED 24
KLEURLUCHTER 25

iArt

2011.twentebiennale.nl

Een kunstwerk in de vorm van een iPhone 3G is half mei te zien tijdens de Twente Biënnale in Hengelo. Het object is gemaakt door het Russische Electroboutique, een collectief rond Alexei Shulgin. Hij was in de jaren 90 één van de eerste 'internet artists', nu maakt hij kunstwerken geïnspireerd door

gadgets. De apps achter het plexiglasen scherm van de 3G kunnen oplichten. De vorm is afgeleid van Vladimir Tatlin's Toren, een monument dat na de Russische revolutie van 1917 een avant-garde icoon werd, maar nooit is gebouwd.

Vandaag de dag vormt de iPhone volgens Shulgin een techno-consumentistisch icoon. 'Bedrijven claimen nu dat hun producten

kunstobjecten zijn. Daardoor moet kunst zijn rol in de maatschappij herdefiniëren. Tatlin's monument en de iPhone 3G vormen begin en eind van een eeuwlange dialoog tussen kunst en design en claimen de ideeën van designers weer terug in de kunst. Tijdens de Twente Biënnale (12-22 mei) is ook werk te zien van onder meer Banksy, Damien Hirst en Atelier van Lieshout. [TvR]

Japans Kunstblad 永峰 美佳:

ピオラ・バン・アルフェン
 (GGOBOTフェスティバル
 マネージメント・ディレクター/
 オランダ)
キーズ・デ・グルート
 (GGOBOTフェスティバル
 クリエイティブ・ディレクター/
 オランダ)

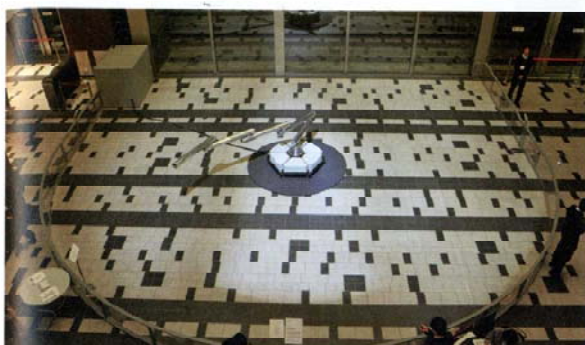

■ 地域文化がフェスティバルをつくる

私たちは地域文化がフェスティバルをつくる
と考えるので、マンガやアニメをはじめとし
る典型的な日本カルチャーが展示に反映さ
れているのは自然なことだと思います。文化
庁メディア芸術祭は、作品のクオリティーが
高く、展示も整然としており、よく組織化さ
れていると感じました。

これからの
フェスティバルの姿とは？
——文化庁メディア芸術祭を終えて——

六本木・国立新美術館で12日間の会期を終えた第14回文化庁メディア芸術祭。シンポジウムや部門会議のなかで、芸術祭のあり方についての議論が沸騰！その論点をレポートする。

文化庁メディア芸術祭・海外の反応

ピーター・ティルグ
(アート部門美術賞
受賞者/オーストリア)

■ 複合的なつながりが見える
インターネットで情報を収集したの
ス・エレクトロニカにこの芸術祭の
が展示されていたのを見て、応募を
した。欧米には数多くの芸術祭があ
りゲームやマンガが展示されている
が、アーミとの複合的なつながり
が、とても面白いですね。

アグニエシュカ・タビカ
ジェドレウ・マウ
(WFOアートセンター
キュレーター/ポーランド)

●音楽とエンターテインメントの融合
芸術とエンターテインメントの融合こそがこのフェスティバルの結晶で、それがとても重要だと感じます。最初にウェブサイトで準備していたのですが、質問は一見に如かず、ポップカルチャーと音楽のファインアートが出来合うことの大切さを、実際に結核することで初めて理解できたと思います。

ミッシェル・デコステール
アンドレー・デコステール(Cod.Ast
/ 98 / 印刷と製図関係 / 2001.7)

■日本のメディア芸術、大好き
日本の新しいメディアを使った作品が好きです。以前、アルス・エレクトロニカにばんいと思った作品も、日本の作品でした。日本の芸術におけるメディアは、芸術のようなものにとっても重要な道具の類に属すると思います。大層に好きですけれども難しいです。

ビオラ・サン・アルフェン
 (GOGBOT フェスティバル
 マネージメント・ディレクター/
 オフンタ)
 キース・デ・グルート
 (GOGBOT フェスティバル
 フロエイアイブ・ディレクター/
 オフンタ)

■ 地域文化がフェスティバルをつくる
私たちは地域文化がフェスティバルをつくる
と考えるので、マンガやアニメをはじめとし
る典型的な日本カルチャーが展示に反映さ
れているのは自然なことだと思います。文化
庁メディア芸術祭は、作品のクオリティーが
高く、展示も豊潤としており、よく組織化され
ていて感心しました。

見たシゴキワム
明らかなにまた、
をめぐりまわった
離れない。

世界のなかの
メディア芸術概観

現在、世界のメ
ディア文化は、
にわたる。今年は
のだから、今更
なメディアア
ティバルは文化
「怒」と「おどろ
の二つで、全体的に減少傾向にあると
る。しかし世界に目を向けると、
数多くのフェスティバルが活気あ
ましている。

メディアアート関連のフェスティ
9年にオーストリアのリンツで始
まった「アルス・エレクトロニカ」
ニカ」の名前が受け継がれたらう
どとは音楽発表会だった「アベ
ント」が、欧州最大級にまで
長けている。このフェスティバ

●文化メディア芸術部についての詳細は、文部省「メディア芸術
リソースセンター」のサイト、芸術コンテンツも充実 <http://>

青原プラザ
aza.bunka.go.jp

また、世界がグローバルになるにつれて、インターネットの普及や、グローバルなネットワークを介して表現するアーティストが増え、ヨーロッパでは数多くのフェスティバルが生まれ、2000年代後半には、新しいフェスティバルが形成され、ポストカルチャー・サウンズ、カチャ・パルティ、ダンスしつつ、若い世代向きの複合的なフェスティバルが加わった。

このコンボウズに参加したポーランドのWRON ARTISTZは、ターのフェスティバルも、オフザ

企業が変化したに
いていない。

企業は、約60万のプロダクション・システムで制作された「作中作」を、海外ファンがバカンスの地、アムステルダム、ドミナム、などを巡って、写真やエンターテインメント部門の展覧会（見直し）

Shutterstock

用し、このことが明かされ、この芸術者が自由を重んじ、独立した存在として構想されていることが示された。

また、この芸術家に初めて採寸された戸口感、部門分けの曖昧さの隣にについては、ボケット・スナールの生みの親、石原和名の発言が記録されていたろう。

石原によると、アニメーション部門、マンガ部門はまだ輪郭がはきり渡っていません、比へてエンターテインメント部門は、残りの二つのうちのより部門に盛

また、
また、他のセフィオンで、かつて
メデア芸術といふは、テクニロ
ジー・アートだつたが、その多く
がネット環境に移行しつつある
現在、それを美術館で展示するこ
とは果たして可能なのかといつ
た。メディア芸術ならではの問題
点を提示する批評家・岡崎二郎
の報告は平政に富んだ。また、
公幕役であつても展示を含めた

同じく使役事象をやるんで無意味だ
と、ケムと個人がつづいた道具共
同に「使役」をやるんで無意味だ
と思ってるんだって。

最初はカチゴライズがおかし
い、気持ち悪いと思ってた。で
もよく考えたら、エンターテイン
メントなんて、もともと曖昧な領
域を標榜している十把、越えげの
ジャンル突っ。ならばこの曖昧さ
がいろいろあるものではないか。
このカオス性こそが、よく可能
性の宝庫だと気づいたのは偶然
から、疑心暗鬼だったこの部門に望
み愛情を感じ始めたのに通ず

左上——エンターテインメント部門開演作品「スズボウブリザード」など、芝居にゆきだるまの作品展示
 右上——マリアシアター大塚愛蔵（ヒストリエ）の展示、作品の美画が並んだ
 右——「スズボウブリザード」の展示（The Moon Is Grey）と「ブローカー」のポスター・ビジュアルを飾り、白物に染められた襦袢をバックに、役者・公開する男たちのパフォーマンス、会期中、会場に出迎えたが、その姿は謎に包まれてる

椅子の指觸など、厭しい覺悟も多
く飛び出した。

番査、振替方法、アーカイブ、
国際化、人々とのつながり、ア
ザイユを含めた発信力、國際事業
支援、システムとの連携、年齢層の
拡大、資金に至るまで、あらゆる
方面の問題が直に突き詰め詰めで
話されたことは、今後の業務
際にとって大きな力となるのだろ
う。

キニレーシヨンの意味を考へるべ
きだといふキニレーター 長谷川

2月1日の朝早さに驚いた母貴客や来賓達にもよき記念写真。其
後は空客客観覧が行われ、ジャンルを超えた交流が行われた

「アンディ・ベンザントといえども、行政からも世評を受けているので、そのぶん責任を果たす必要がある。市民からの税金分を還元するために、でもうだけアンディ・エフスを増やすことを考えている」というWRORのキレリーター・アダニニシカ・タビラー・ジャドシュニアツカの、堅実な言葉が印象的だった。

のGLOBOTフーズ、自営小売店のGLOBOTはインディペンデントな存在で、助成を得ながら継続してこの事業を運営していた。同社とともアソシエーターを設立し、地元を巻き込んで芸術祭を行っていた点で共通しており、街中で展示やワークショップに市民が積極的に参加していた。WROは広い年齢層への教育活動で、GLOBOTはロボット活動とSTEMの未来を標榜する教育拠点を展開しており、それ

上へ、第1回から運営委員を務める東京大学大学院教授・近野慎樹が、スティーブン・スズルバークに東京国際映画祭審査委員の依頼をしたところ、「アワードは50回目がからだよ。50回続いたら、俺を野んでくれたまえ」と言われたというエピソードを披露した。第14回といえども歩きたしはかなりのメディアア云散節。その行方を見守っていきなさい。

文化庁は、2011年2月8日に閣議決定した「文化芸術の振興に関する基本的な方針（第3次）」の中でメディア芸術の振興を掲げ、この分野でのその力を注ぐ必要を示した。テクノロジーマーケットには、それ自体に環境を定めた意志が含まれているため、変わり続けることが要求されている。私たちは、このことが要求される部門間の結びつくりの言葉と

に、わが国と親密な関係を築いてくれれば、
オーストリア・ハンガリー（参加者）
、石原恒徳、河口洋二郎、宮野田
整善、水井章、近野保樹）の中で、
初期の立ち上げメンバーから、当
時は諸論の低レベルなゲームとマン
ガを扱うことに世論の猛反響を受
けたこと、政府の意図を介在させ
ない体制づくりにより苦心したこと
と、サロニ化しないために毎年
で審査員を変えてのシステムを採

白熱した部門会議

欧文でのメディアに関連するフュス
タイバルを比べると、文化庁メディア
芸術祭は、国の主催、美術館での
開催、展覧会における匿名性の
保持、ゲームやアートのコン
マンガまでを含む点などの違いが
あり、このあたりが長所・短所と
して言に議論の対象にもなった
第1回メディア芸術祭の創成に
行われたメディア芸術部門会議に
は、過去の審査委員や受賞者
の有識者など約150名、2日間

12. Financieel

PLANETART is een stichting zonder winstoogmerk die draait op gelden van fondsen, subsidies, sponsors en heel veel vrijwilligers, deelnemers en bijdragen van kunstenaars.

De reserves van PLANETART zijn gelet op de omvang van de activiteiten marginaal. Daarom zijn directieleden diverse jaren in honoraria niet uitbetaald, om de liquiditeit te garanderen, en festivals te kunnen blijven draaien en groei plaats te laten vinden. Er wordt geïnvesteerd door directieleden en bestuursleden met eigen spaargeld en sponsoring en het voorschieten van bedragen voor om het verschil tussen uitgaven tijdens festivals en de uiteindelijke afrekening met de fondsen te kunnen overbruggen.

Bovendien is het belangrijk om te vermelden dat het hebben van een hoofdvestiging in Enschede, kan leiden tot een beter verspreide subsidie aanvraag, gezien vanuit fondsen die als doelstelling hebben internationale kwaliteit via een landelijke dekking te financieren. PLANETART vervult al jaren de rol van een Twentse Ambassade in de Randstad, op gebied van toonaangevende kunst en cultuur.

Voor fondsen en sponsors is het tevens belangrijk om goede expo's neer te zetten en de zichtbaarheid als landelijke grote, en internationale speler, stevig neer te zetten. Dat vereist netwerken, deelname aan de grote, internationale symposia, sinds kort heeft de directie een vaste positie aan de Universiteit Twente bij Creative Technology, en neemt PLANETART regelmatig deel aan grote events (zoals in 2010 Conflux New York, WorldExpo, International Symposium on Electronics Arts en 2011 Japan Media Art Festival, 2012 TechFest Bombay India).

Het is goed voor PLANETART om naast internationaal actief te zijn, in Enschede te zitten.

Onlangs is er na melding van voorzitter van bestuur van Twente Biënnale (directeur AkkuH) belastingcontrole geweest bij PLANETART. De boeken bleken volledig in orde, er werd opgemerkt dat het ongebruikelijk is de directie jarenlang als crediteur op de balans te laten staan. Noot: PLANETART heeft jaren een marginaal negatief resultaat gedraaid, echter in 2011 is er een flink negatief resultaat ontstaan, omdat het bestuur van PLANETART zich garant heeft gesteld voor project Twente Biënnale. Dat was nodig omdat de fondsen anders niet wilden ondersteunen. De directie van PLANETART deed alle subsidie aanvragen voor Twente Biënnale, is initiator en uitvoerder van het project.

Echter, het bestuur van Twente Biënnale heeft achteraf besloten (in november) een aantal kunstenaars, leveranciers en huurkosten niet uit te willen betalen (ondanks goedgekeurde begroting, en reeds uitgegeven kosten), twv 33.175,24 euro. Het bestuur heeft vervolgens 17.292 teruggegeven aan de fondsen, en het restant: 15.883,24 aan eigen kosten doorgevoerd en per april 2012 de stichting opgeheven.

Het bestuur is sinds eind mei 2011 niet meer bereikbaar voor telefonisch of persoonlijk contact.

Daarnaast had PLANETART wederom een gedeelte aan eigen geld geïnvesteerd in Twente Biënnale, zie financieel jaaroverzicht. Daardoor is er voor het eerst sinds de oprichting van PLANETART in 1995 een flink tekort ontstaan op de eindrekening. Dat zal worden geboekt ten laste van de reserves.

De directeur van AkkuH heeft afgelopen jaar meerdere mensen en organisaties benadeeld en de gemeente Hengelo heeft deze situaties meegenomen in het negatief besluit over de toekomstige subsidie van AkkuH.

Niet in de begroting/jaarverslag opgenomen, wel relevant om te weten, ivm belangrijke rol van PLANETART tav binnenhalen subsidiegelden naar Twente:

Twente Biënnale 2011:

Hiervoor deed PLANETART voor de stichting Hazartfactory (oorspronkelijk opgericht als een samenwerkingsverband van diverse Oost-Nederlandse kunstinstellingen, met diverse plannen) de productie met het PLANETART team dat ook GGOBOT draait. Het binnenhalen alle subsidies, (in 2013 voor nieuwe stichting). In 2011 zorgde PLANETART voor de liquiditeit van Twente Biënnale door ca 80.000 euro voor te schieten (fondsen betalen vaak een deel vooraf en een deel achteraf uit, leveranciers en kunstenaars willen wel direct betaald worden), en haalde alle subsidies binnen. Zelfde directie PLANETART en Twente Biënnale, ander concept, andere stichting (Twente Biënnale is breder gericht, niet alleen op media-kunst en betreft een nog breder publiek en ook bredere kunstorganisaties in het programma).

PLANETART directie heeft vanwege de liquiditeitissues om Twente Biënnale en GGOBOT te kunnen organiseren het eigen honoraria van diverse projecten diverse jaren niet uitbetaald gekregen (alle deelnemers, kunstenaars en leveranciers worden uiteraard wel altijd keurig uitbetaald, zie jaarverslagen).

Binnengehaalde fondsen Twente Biënnale:

Mondriaan Stichting: 50.000

SNS Reaalfonds: 25.000

VSB fonds: 25.000

Prins Bernhard Cultuurfonds: 10.000

Gemeente Hengelo: 30.000

Provincie Overijssel: 58.786

Totaal inkomsten: 198.786

Binnengehaalde sponsoring:

Metropool: 2500

Raab Karcher: 809,20

Sponsoring Boei: 60.095

Totaal sponsorinkomsten: 63.404,20

Totale begroting Twente Biënnale 2011: 262.190,20 (alle bedragen in euro en inc btw)

Ter info, de inkomsten van GGOBOT 2011:

GGOBOT 2011 Inkomsten:

gemeente	50.000,00
Enschede promotie	25.000,00
gemeente Amsterdam	2.000,00
gemeente stationsplein	8.925,00
Provincie	22.000,00
Provincie openingsprogramma	15.000,00
Prins Bernhard	10.000,00
NFPK algemeen	12.500,00
VSF fonds	40.000,00
SNS reaalfonds	30.000,00
Virtueel platform	1.200,00
sponsoring/overigen	22.000,00
TOTALE INKOMSTEN	238.625,00